

Taloushallinnon assistentin päiväkirja

Laura Kallio

Haaga-Helia ammattikorkeakoulu

Liiketalouden tutkinto

Amk-opinnäytetyö

2022

Tiivistelmä

Tekijä(t) Laura Kallio
Tutkinto Tradenomi
Raportin/Opinnäytetyön nimi Taloushallinnon assistentin päiväkirja
Sivu- ja liitesivumäärä 36 + 2
<p>Opinnäytetyö on päiväkirjaopinnäytetyö, jossa seurataan tekijän työtä ja osaamisen kehitystä kahdeksan seurantaviikon ajan. Opinnäytetyön aikana tekijä työskenteli suuressa taloushallinnon palveluja tarjoavassa yrityksessä. Työn alussa kuvataan lähtötilanne ja analysoidaan nykyistä työtä sekä tarvittavaa osaamista. Lähtötilanteen kuvaus sisältää myös työhön liittyvien sidosryhmien esittelyn ja kuvauksen työn vuorovaikutustilanteista.</p> <p>Seurantaviikkojen raportointi toteutettiin päivittäisillä päiväkirjamerkinnöillä, joissa kuvataan päivittäistä työtä ja viikon päätteeksi tehdyin viikkoanalyysin. Seurantaviikot ajoittuivat vuoden 2022 elo-marraskuulle. Seurantajakson raportoinnin jälkeen työssä pohditaan opinnäytetyön aikana tapahtunutta kehitystä, sen merkitystä ja tavoitteiden saavuttamista.</p> <p>Opinnäytetyön tavoite oli kehittää työssä tarvittavaa osaamista ja löytää mahdollisia uusia kehityskohteita. Tavoitteita ei saavutettu toivotulla tavalla, mutta tekijä koki opinnäytetyön hyödylliseksi. Opinnäytetyön aikana osittain yllättävänä teemana esiin nousi työhyvinvointi. Merkittävimmät oppimisen kokemukset tekijä koki juuri työhyvinvoinnin osa-alueella.</p>
Asiasanat Kirjanpito, päiväkirja, raportointi

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Lähtötilanteen kuvaus.....	2
2.1	Oman nykyisen työn analysointi	2
2.2	Sidosryhmien esittely	4
2.3	Työpaikan vuorovaikutustilanteet	6
3	Seurantajakson raportointi viikkoanalyyseineen	7
3.1	Viikko 34, seurantaviikko 1	7
	Viikkoanalyysi.....	9
3.2	Viikko 35, seurantaviikko 2	10
	Viikkoanalyysi.....	13
3.3	Viikko 40, seurantaviikko 3	14
	Viikkoanalyysi.....	16
3.4	Viikko 41, seurantaviikko 4	18
	Viikkoanalyysi.....	19
3.5	Viikot 42 ja 43, seurantaviikko 5	20
	Viikkoanalyysi.....	21
3.6	Viikko 44, seurantaviikko 6	24
	Viikkoanalyysi.....	26
3.7	Viikko 45, seurantaviikko 7	28
	Viikkoanalyysi.....	29
3.8	Viikko 46, seurantaviikko 8	30
	Viikkoanalyysi.....	32
4	Pohdinta	34
	Lähteet.....	37

1 Johdanto

Aloitin opinnäytetyön suunnittelun maaliskuussa 2022. Suunnitteluvaiheessa opinnäytetyön tyyppiä valikoitui päiväkirjamuoto, joka koostuu pääasiassa seurantaviikkojen päiväkirjamerkinnoistä ja näitä seuraavista viikkoanalyseista. Seurantaviikkojen raportoinnin lisäksi päiväkirjaopinnäytetyö sisältää lähtötilanteen kuvauksen ja viimeisessä luvussa pohdintaa osaamisen kehittymisestä. Päiväkirjamerkinnot aloitin elokuun loppupuolella. Alkuperäinen suunnitelma oli, että seurantaviikot olisivat kaikki olleet peräjälkeen, mutta seurantaviikoissa tulee neljän viikon tauko kahden ensimmäisen viikon jälkeen. Kolmannesta seurantaviikosta eteenpäin viimeiseen asti ne ajoittuvat peräkkäin kalenteriviikoille 40–46. Viidennellä seurantaviikolla yhdistin kaksi tyngäksi jäänyttä työviikkoa ja kirjoitin näistä ikään kuin yhtenä viikkona.

Työskentelen opinnäytetyöprosessin ajan financial assistant-tehtävänimikkeellä yrityksessä, joka tarjoaa muun muassa taloushallinnon ja palkanlaskennan palveluita. Suomessa toimipisteitä on 15 paikkakunnalla. Minua lähin toimisto sijaitsee Oulussa, mutta teen suurimmaksi osaksi töitä etänä kotoa käsin. Kuulun osaksi kahdeksan hengen tiimiä, joka puolestaan on osa isompaa yksikköä. Meidän yksikkömme asiakkaat ovat suurempia yrityksiä. Keskisuurten ja pienten yritysten asiakkuuksia hoidetaan muissa yksiköissä.

Opinnäytetyön alkaessa tarvittava osaaminen koostui ulkoisen laskennan perusosaamisesta ja alaa sääntelevän lainsäädännön pääpiirteiden tuntemisesta. Ennen töiden aloittamista tammi-kuussa 2022 minulla ei ollut työkokemusta alalta ja kaikki osaaminen, jota minulla oli, oli tullut koulusta. Seurantaviikkojen alkaessa työkokemusta oli takana noin kahdeksan kuukautta ja jo näiden kuukausien aikana osaaminen kehittyi työn ohella paljon. Tavoitteena opinnäytetyölle oli kartuttaa lisää perusosaamista, jotta tulevaisuudessa osaamisen syventäminen ja töissä eteneminen on helpompaa.

Tärkeitä lähteitä opinnäytetyölle ovat olleet useat verohallinnon ohjeet ja verotusta koskeva lainsäädäntö sekä kirjanpitolaki. Viikkoanalyseissä tärkeänä teemana on muun muassa työhyvinvointi, johon liittyen olen lähdemateriaalina käyttänyt aihetta käsittelevää kirjallisuutta. Lähteinä on muutamia e-kirjoja, jotka olen löytänyt ääni- ja e-kirjapalvelu BookBeatista. Näiden lähteiden merkitsemisessä käytän sivunumeroiden sijasta BookBeatin antamia prosentteja.

2 Lähtötilanteen kuvaus

Opinnäytetyöprosessin alkaessa, maaliskuussa 2022, työtehtäviini kuului muun muassa Asiakas A:n kuukausiraportointiin liittyviä tehtäviä, esimerkiksi kuukausittaiset myynti- ja varastokirjaukset sekä palkkojen kirjaaminen. Asiakas A on kohtalaisen suuri ravintola-alalla toimiva konserni, johon kuuluu noin 20 eri yhtiötä. Asiakas A:n kuukausiraportoinnissa vastuualueeni laajenee koko ajan oman kehityksen mukana ja pääsen perehtymään kuukausiraportoinnin osiin pala kerrallaan. Olen päässyt mukaan myös toisen tiimimme asiakkaan, Asiakas B:n päivittäisiin töihin. Tämän asiakkaan kohdalla hoidan päivittäiset tiliotteiden kirjaukset, ostoreskontran sekä ostolaskujen maksatuksen. Asiakas B:n työtehtävien kuvaus jää tästä opinnäytetyöstä pois, koska sen ostoreskontran ja tiliotteiden hoitaminen on yksinkertaista, enkä näe sen saralla juurikaan mahdollisuuksia kehittää osaamista.

Seuraavissa alaluvuissa analysoin nykyistä työtäni ja työtehtäviäni tarkemmin sekä pohdin, millaista osaamista niiden hoitamisessa tarvitaan. Käsittelen myös osaamiseni ja ammatillisen kehittymiseni tämänhetkistä tasoa. Pohdin myös sitä, mitä minun tulee vielä oppia, missä voin kehittyä, millaisia tavoitteeni ovat oppimisen ja kehityksen suhteen ja kuinka pääsen näihin tavoitteisiin. Tämän osion kaksi viimeistä alalukua sisältävät kuvauksen työhöni liittyvistä sidosryhmistä sekä vuorovaikutustilanteista.

2.1 Oman nykyisen työn analysointi

Aloitin nykyisessä työssäni harjoittelijana tammikuussa 2022 ilman aiempaa työkokemusta alalta. Harjoittelun kautta pääsin työllistymään vakituisesti. Ensimmäiset työtehtäväni sisälsivät ainoastaan Asiakas A:n ostolaskujen käsittelyä. Sain erittäin hyvän perehdytyksen ostolaskuprosessiin ja koen, että nykyisissä tehtävissä kuukausiraportoinnin parissa on paljon hyötyä siitä, että pääsin ensin näkemään ja oppimaan ostolaskuprosessin ja sen, millaisia kuluja näiltä laskuilta yritykselle tulee. Koen oppineeni prosessin ja siihen liittyvien järjestelmien käytön kyseisen yrityksen osalta erittäin hyvin ja nopeasti, sillä melko pian pääsin perehdyttämään seuraavan henkilön hoitamaan niihin liittyviä tehtäviä ja siirtymään itse eteenpäin.

Asiakas A:n ostoreskontran lisäksi olen saanut kokemusta Asiakas B:n ostolaskuihin liittyvistä tehtävistä. Koska ostolaskuprosessi on yrityksestä riippumatta pohjimmiltaan melko samanlainen ja kirjanpidon kulutilien ryhmittely on samankaltainen, uskon saaneeni A:n ostolaskujen käsittelystä hyvän pohjan tiedoille ja taidoille, joita tarvitaan minkä tahansa yrityksen ostolaskujen käsittelyssä. Paljon hyötyä on ollut myös opintojen aikana hankitusta teoriaosaamisesta, mutta tärkeimmät oppimiskokemukset ovat ehdottomasti tulleet käytännön työssä.

Ostolaskujen lisäksi ensimmäisiin työtehtäviini kuului Asiakas A:n päivittäisten tiliotteiden kirjaaminen ja hieman myöhemmin myös Asiakas B:n tiliotteet. Tiliotteiden kirjaamisen yhteydessä olen saanut hyvän kuvan siitä, millaisina tapahtumina raha liikkuu yritysten pankkitileillä. Tiliotteet antoivat myös hieman laajemman katsauksen yritysten tilikarttoihin, sillä tapahtumia kirjataan kulutilien lisäksi tulotileille ja myös taseelle esimerkiksi velkoja maksettaessa. Tiliotteiden kirjaaminen tuntui aluksi vaikealta, koska en hallinnut tilikarttaa kovinkaan hyvin ja välillä oli vaikeaa päätellä, minne tietyt tapahtumat tulee kirjata. Tiliotteiden käsittely vei alussa paljon aikaa, koska jouduin kaivelemaan vanhoja tapahtumia ja etsimään niiden avulla tiedon oikeista kirjanpidon tileistä. Kokemuksen karttuessa tilikartta ja tiliotteiden tapahtumat ovat tulleet hyvin tutuksi ja nykyään tiliotteiden kirjaaminen sujuu ongelmitta.

Tärkeimpiä työtehtäviäni päiväkirjamerkintöjen alkaessa ovat Asiakas A:n kuukausiraportointiin liittyvät tehtävät ja tilinpäätös. Kesän 2022 aikana olen päässyt perehtymään kuukausiraportointiin kokonaisvaltaisesti ja saanut vastuuta. Perehdyin kuukausiraportoinnin tehtäviin pieni palanen kerrallaan. Ensimmäiseksi pääsin ottamaan haltuun palkkakirjaukset, jotka alun jälkeen ovat sujuneet helposti. Palkkakirjauksiin tarvittava aineisto saadaan suoraan palkanlaskennasta, josta se viedään Excelin csv-tiedoston avulla kirjanpidon järjestelmään. Varsinaista osaamista palkkakirjanpidosta tai palkanlaskennan periaatteista ei siis tarvita, koska kaikki kirjaukset tulevat suoraan palkanlaskennasta ja ne vain kopioidaan valmiiseen csv-pohjatiedostoon. Haluaisin kuitenkin perehtyä palkanlaskentaan hieman paremmin. Jos ymmärtäisin palkanlaskentaa itse paremmin, mahdolliset virheet jäisivät paremmin kiinni.

Seuraavaksi vastuulleni annettiin Asiakas A:n kuukausittaiset myynti- ja varastokirjaukset sekä käteiskulukorvausten kirjaaminen. Myynti- ja varastokirjauksille on luotu pohjat, joihin syötetään luvut asiakkaan toimittamista raporteista. Näin syntyy csv-pohjaan kopioitava aineisto, joka viedään kirjanpidon järjestelmään. Vaikka on hyvin yksinkertaista syöttää luvut oikeaan paikkaan katsomalla mallia aiemmilta kuukausilta, kirjauksia tehdessä on mielestäni tärkeää ymmärtää prosessit niiden takana, tässä tapauksessa ravintolan myynti- ja varastoprosessit. Myynteihin liittyy myös joitakin arvonlisäverotuksen kysymyksiä, joista on oltava selvillä, jotta kirjauksien alv-prosentit ovat oikeat. Ravintolatoiminnassa tulee tietää, mitä eroa on esimerkiksi alkoholin myynnin ja ruokamyynnin arvonlisäverotuksessa.

Myynti- ja varastokirjauksen yhteydessä yrityksen kassasta ulos tilitetyt käteiskuitit kirjataan omalle tililleen, josta ne kuittien mukaan kirjataan oikeille kulutileille. Käteiskulukorvaukset ovat kuluja, joita työntekijä on maksanut esimerkiksi omalla pankkikortillaan ja jotka yritys myöhemmin maksaa työntekijälle takaisin. Sekä käteiskuitteja, että käteiskulukorvauksia käsitellessä vastaan tulee ajoittain verotukseen liittyviä erityiskysymyksiä. Verotukseen liittyviä asioita käytiin kohtalaisen tarkasti

läpi yrityksen verotus-kurssilla ja töissä näiden kanssa ollaan tekemisissä kuukausittain, jopa päivittäin, ja kokemuksen karttuessa myös osaaminen kasvaa koko ajan.

Palkkojen ja myyntien jälkeen loppuihin kuukausiraportoinnin tehtäviin sain perehdytyksen melko vauhdilla, ja kesän aikana oma osaaminen tuntui kehittyvät suurin harppauksin. Koulussa opitusta teoriasta on ollut hyötyä esimerkiksi poistojen kirjaamiseen perehtyessä. Suunnitelman mukaiset poistot olivat teoriassa jo hyvinkin tuttuja, joten poistokirjausten tekeminen ja täsmääminen on käytännössä tuntunut helpolta. Iso osa muistakin kuukausiraportoinnin tehtävistä olivat teoriassa tuttuja, mutta parhaiten näitä tehtäviä on oppinut tekemällä.

Tämän hetkisissä tehtävissäni koen teoriaosaamisen olevan tärkeää. Tärkeimpinä asioina pidän kirjanpitolain ja -asetuksen tuntemista, sekä verotukseen liittyvän lainsäädännön tuntemista. Myös kirjanpitolautakunnan yleisohjeet ja lausunnot ovat tärkeä osa-alue teoriaosaamista. Vahvan teoriaosaamisen päälle on helppoa rakentaa käytännön osaamista ja näin kehittyä kohti asiantuntijuutta. Lyhyen tähtäimen tavoitteenani nykyisessä työssä on kehittyä kirjanpidon asiantuntijaksi, erityisesti tilinpäätöksen osalta. Tämä tukee pitkän tähtäimen tavoitettani päästä mukaan työstämään konserni- ja IFRS-tilinpäätöksiä.

Tärkeitä taitoja ovat myös oman ajanhallinta, sekä työkuorman pitäminen hallittavana. Ajoittain tehtävää on paljon ja mahdollisuuksia päästä mukaan uusiin tehtäviin tulee paljon. On tärkeää oppia tuntemaan itsensä ja osata sanoa uusille mahdollisuuksille myös ei, silloin kun tehtävää on jo ennestään paljon. Ajankäytön hallinta mielestäni korostuu etätöissä, koska kotona on esimerkiksi lounastauolla helppoa alkaa puuhastelemaan kotitöitä, jotka saattavat huomaamatta viedä paljon aikaa ja venyttää lounastaukoa. Toisaalta etänä työskennellä, työpäivä saattaa myös helposti venyä. Kun on oikein keskittynyt käsillä olevaan työtehtävään, ajan kuluminen saattaa jäädä huomaamatta. Oman jaksamisen kannalta tulisi löytää tasapaino työ- ja vapaa-ajan välillä.

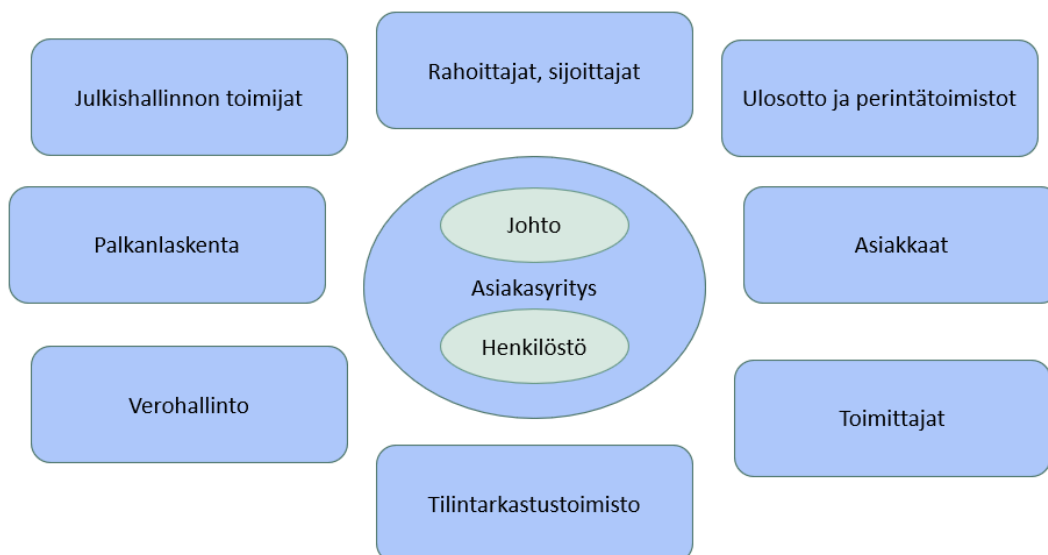
Ammatillinen kehittymiseni on vasta alussa ja koen olevani vielä aloitteleva toimija ja tarvitsen vielä ohjausta, kun vastaan tulee uusia asioita. Joidenkin työtehtävien osalta osaamiseni ylittää taitavan suoriutujan tasolle ja tavoitteeni on opinnäytetyön kirjoittamisen jälkeen ylittää tälle tasolle kaikissa tehtävissä, jotka minulle opinnäytetyöprosessin alussa kuuluivat. Töissä käytössämme on ammatillisen kehityksen seurantaan liittyvä Excel-tiedosto, jolla mitataan sekä substanssi- että järjestelmäosaamista. Exceliä on tarkoitus täyttää kehityskeskustelujen yhteydessä, mutta uskon sen avulla voivani seurata kehittymistä myös kehityskeskustelujen ulkopuolella.

2.2 Sidosryhmien esittely

Päätin rajata tämän luvun koskettamaan vain niitä sidosryhmiä, joiden kanssa olen itse tekemisissä useammin kuin kerran kuukaudessa. Tärkeimmät sisäiset sidosryhmät oman työni kannalta

ovat oman tiimin jäsenet ja yksikön muiden tiimien henkilöstö. Oman kahdeksan hengen tiimin kesken keskustelua käydään päivittäin ja tiimin sisällä on asiakkuuksista muodostuneita ryhmiä. Viestimme Google Chatissä, jossa esimerkiksi tiimeillä ja asiakkuuksilla on omat ryhmät. Myös muut saman yksikön tiimit kuuluvat tärkeisiin sisäisiin sidosryhmiin, koska joitakin asiakkuuksia hoidetaan yli tiimirajojen ja yhteistyötä tiimien kesken tehdään usein.

Sisäisiin sidosryhmiin kuuluu lisäksi erilaisia tukitiimejä, esimerkiksi it-tuki ja eri järjestelmille muodostettuja omia tiimejä. Tukitiimeiltä saa tärkeää apua, silloin kun järjestelmät tai laitteet eivät toimi oikein. Järjestelmätuki voidaan järjestää myös ulkoisesti, mikäli asiakkuudessa on käytössä asiakkaan ylläpitämä järjestelmä, mutta tällä hetkellä omassa työssäni käytän suurimmaksi osaksi työpaikan omia järjestelmiä. Myös palkanlaskentaa tehdään sisäisesti, mutta asiakas voi myös hoitaa sen itse tai ostaa palvelun kolmannelta osapuolelta. Miten ikinä palkanlaskenta hoidetaankaan, se on tärkeä tekijä kuukausittaisen kirjanpidon kannalta.

Kuva 1 Sidosryhmät asiakasyrityksen näkökulmasta

Kaikki työtehtäväni liittyvät asiakkaan kirjanpitoon ja raportointiin. Tiimimme työn tuloksena syntyy sekä lakisääteiset raportit, kuten virallinen tilinpäätös ja veroilmoitukset, että sisäistä johdon raportointia, esimerkiksi kustannuspaikkakohtaisia katelaskelmia. Tärkeimpiä työhöni liittyviä ulkoisia sidosryhmiä ovat siis asiakasyritysten johto ja rahoittajat sekä viranomaistahot kuten verohallinto ja muut tilinpäätöksen käyttäjät. Tilinpäätösten tiimoilta tehdään yhteistyötä myös tilintarkastajien kanssa.

Asiakkaan kautta tärkeitä sidosryhmiä ovat Verohallinto, jolle arvonlisäveroilmoituksia tehdään kuukausittain ja tilikauden veroilmoitus tilikausittain. Toimialasta riippuen myös muita julkishallinnon toimijoita voi kuulua asiakkaan ulkoisiin sidosryhmiin, esimerkiksi alkoholijuomien anniskeluun tarvitaan toimipaikkakohtainen lupa Aluehallintovirastolta. Myös asiakasyritysten asiakkaat ja toimittajat ovat osa sidosryhmiä osto- ja myyntilaskujen kautta. Jos lasku päättyy perintään, ulkoisiin sidosryhmiin liittyy myös perintätoimisto.

2.3 Työpaikan vuorovaikutustilanteet

Työpaikallani on koronapandemian seurauksena otettu käyttöön niin kutsuttu hybridimalli. Omassa tiimissäni saamme täysin vapaasti valita, haluammeko tehdä töitä toimistolla vai etänä. Olen tähän asti valinnut lähes kokonaan etätyöskentelyn. Kuten aiemmassa alaluvussa mainitsin, keskustelua tiimin kesken käydään päivittäin koko tiimin omassa ryhmäkeskustelussa, jossa keskustelun aiheet ovat vapaampia, ja asiakkuuksiin liittyvissä ryhmäkeskusteluissa, joissa keskustelu pysyy asiakkaaseen liittyvissä asioissa. Tiimin kesken pidetään aina alkuviikosta yhteinen etäkokous, jossa käydään läpi tiimin yleisiä asioita ja tulevan viikon ohjelmaa. Introverttina olen kokenut etätyöskentelyn sopivan minulle lähityötä paremmin. Aluksi pelkän Chatin ja satunnaisten puheluiden avulla kommunikointi tuntui hieman hankalalta, mutta ajan kuluessa siitä on tullut hyvin luontevaa ja helppoa.

Asiakkaiden kanssa viestintä tapahtuu sähköpostilla. Käytössä on henkilökohtainen sähköposti, jota käytän vain harvoin asiakkaiden kanssa viestintään. Henkilökohtaisen postin lisäksi käytössä on Freshdeskin järjestelmä, josta löytyy yhteinen sähköpostilaatikko, jonka kautta suurin osa asiakkaiden viesteistä kulkee. Yhteiseen sähköpostiin tulee ajoittain paljon viestejä, joten tiimin kesken on tärkeää kommunikoida siitä, kenen vastuulla mitkäkin asiat ovat, ettei jokin tärkeä posti jää roikkumaan ja asia hoitamatta.

Tämän hetkinen suurin haasteeni vuorovaikutustilanteissa on itsevarmuuden puute. Usein jätän asioita sanomatta, koska en ajattele olevani tarpeeksi pätevä liittymään keskusteluun. Uskon, että ammattitaidon karttuessa pystyn kehittymään myös tällä saralla. Ongelman ratkaisua helpottavat oman tiimin hyvä ryhmähenki ja mukavat työkaverit, jotka rohkaisevat ja kannustavat tuomaan omaa osaamista esille.

3 Seurantajakson raportointi viikkoanalyysineen

3.1 Viikko 34, seurantaviikko 1

Viikon tavoitteena on edistää Asiakas A:n tilinpäätöstä ja lähettää asiakkaalle kommentoitavaksi vähintään kahden tytäryhtiön tase-erittelyt. Tilinpäätöksen työstäminen alkoi viime viikolla ja sen tulee olla valmis syyskuun loppuun mennessä. Tällä hetkellä tiimimme kärsii resurssipulasta, joten tilinpäätöksen aikataulu on tiukka. Viikon tavoitteena on perehtyä henkilösivukulujen täsmäyttämiseen tilinpäätöksessä. Viime viikolla pääsin tekemään sivukulujen täsmäytyksen yhdelle tytäryhtykselle ja huomasin, että se vie paljon aikaa. Haluan perehtyä tähän aiheeseen paremmin, jotta tulevien viikkojen työ nopeutuu ja helpottuu.

Maanantai 22.8.2022

Tämän päivän tärkeimpiin tehtäviin kuuluu saattaa loppuun Tytäryhtiö 1:n heinäkuun kuukausiraportit ja lähettää ne asiakkaalle. Aloitin raporttien työstämisen viime viikolla ja tänään tehtävänä oli sen osalta vain ostolaskujen jaksotus, alv-kirjaus sekä raporttien tarkastaminen ja lähettäminen asiakkaalle. Tuloksessa liikevaihto näytti edelliseen kuukauteen ja viime vuoden vastaavaan kuukauteen verrattuna kummalliselta, joten päädyin tarkastamaan myyntien kirjaukset, vaikka olin itse kirjannut ne viime viikolla ja olin kohtalaisen varma, että olen kirjannut ne oikein. Tarkistelun vuoksi, raporttien saamiseen asiakkaalle kului odotettua enemmän aikaa, mutta sain ne kuitenkin lähetettyä ennen puoltapäivää.

Tänään aloitin myös kahden Asiakas A:n tytäryhtiön tase-erittelyiden tekemisen. Nämä tytäryhtiöt ovat kohtalaisen pieniä, joten valitsin ottaa käsittelyyn heti kaksi yhtiötä ja työstää niitä samanaikaisesti tällä viikolla. Asiakkaan laatiman tilinpäätösaikataulun mukaan näiden yhtiöiden tilinpäätös olisi pitänyt aloittaa viime viikolla, mutta viime viikko kului kokonaan kuukausiraportoinnin parissa. Kuten viikon tavoitteissa mainitsin, tavoitteena on saada näiden yhtiöiden tase-erittelyt tällä viikolla valmiiksi ja asiakkaalle kommentoitavaksi. Aloitin helpoimmista täsmäytyksistä ja tarkistin esimerkiksi täsmäivätkö pankkitilien saldot pankista saatuihin saldovahvistuksiin ja varastotilien saldot varastoarvovahvistuksiin. Loppupäivä kului reskontratäsmäytyksien parissa.

Tiistai 23.8.2022

Tänään jatkoin tase-erittelyitä ja vuorossa on viime viikolla epätoivoa aiheuttanut henkilösivukulutäsmäytys molemmille työn alla oleville yhtiöille. Henkilösivukulujen täsmäytykseen on olemassa Excel-pohja, johon luvut, esimerkiksi työeläkemaxun alaisten palkkojen määrä, syötetään oikeisiin kohtiin ja Excel laskee kirjattavat täsmäytykset valmiiksi. Tämä ei kuitenkaan täysin onnistu, koska

Asiakas A:n ja tytäryhtiöiden tilikausi ei ole kalenterivuosi vaan tilikausi päättyy maaliskuuhun. Täsmäyksessä tulee siis huomioida vuoden vaihteessa muuttuvat sivukuluprosentit. Vaikka Excel-pohjassa on valmiina laskelmat edellisen vuoden täsmäytyksen ja kuluneen alkuvuoden täsmäytyksen laskemiseen erikseen, tulee tästä edelleen epävoimainen olo. Tuntuu, että en ymmärrä ollenkaan mitä tulee kirjata ja miksi. Lisäksi toisella työn alla olevalla yhtiöllä on siirtyviä palkkoja, jotka hämmentävät entisestään. Henkilösivukulujen täsmäämisen yhteydessä tarkistan, että kirjanpitoon kirjatut palkat täsmäävät tulorekisteriin ilmoitettuihin palkkoihin.

Saan syötettyä oikeat luvut oikeisiin kohtiin, mutta sivukulujen täsmäytys ei silti etene, joten päätin siirtyä konsernin sisäisten velkojen täsmäämiseen. Tiliotteilta konsernin sisäisiä suorituksia kirjaan sekä velka-, että saatavatileille, joten saldoa saattaa olla taseen molemmilla puolilla. Nämä yhdistetään ja tarkistetaan, että saldot eri yhtiöillä ovat samat. Konsernin sisäisten velkojen lisäksi tarkistan verotilivelat ja arvonlisäverovelka tai -saatava tilien saldot.

Keskiviikko 24.8.2022

Jatkan tänäänkin tase-erittelyitä. Sain valmiiksi molempien yhtiöiden henkilösivukulutäsmäytykset ja pyysin kokenutta työkaveria tarkistamaan ne ennen kuin kirjaan mitään. Jouduin käyttämään aamupäivästä vieläkin kohtalaisen paljon aikaa tähän, mutta ajatukset alkavat selkiytyä ja tuntuu, että alan pikkuhiljaa ymmärtää Excel-pohjan laskukaavoja ja sitä, mistä täsmäytyksen kirjaukset muodostuvat. Sain täsmäytys Excelit takaisin kommentteilla varustettuna ja pääsin kirjaamaan toisen, jossa siirtyviä palkkoja ei ole hämmentämässä. Sain toisen tase-erittelyn tänään lähetettyä eteenpäin asiakkaalle kommentoitavaksi. Siihen ei pitäisi enää tulla juurikaan muutoksia, koska selviteltyjä asioita ei juurikaan jäänyt.

Torstai 25.8.2022

Toinenkin aloittamani tase-erittely lähtee matkaan tänään, sain varmistuksen siitä, että henkilösivukulutäsmäytys on oikein ja sen voi kirjata. Viime viikolla lähettämäni Tytäryhtiö 1:n tase-erittely on aiemmin tällä viikolla palautunut asiakkaan kommenttien kera ja päätin tehdä tänään siihen tarvittavat korjaukset. Eniten työtä vaatii konsernin sisäisten velkojen pyörittely yhtiöiden välillä. Tarkoituksena on niin sanotusti siivota tasetta hieman ja siirtää saatavia ja velkoja emoyhtiön vastattavaksi niin, että tyttärillä olisi mahdollisimman vähän velkoja toisilleen. Olemme päättäneet koota kaikkien yhtiöiden velat ja saatavat yhteen Excel-tiedostoon, jotta niiden täsmääminen yhtiöiden välillä helpottuu. Tähän Exceliin kokoamme myös asiakkaan kommentit velkojen pyörittelyistä, sekä tehtävät kirjaukset. Näin toivottavasti pysymme kärryillä siitä, mitä kirjauksia on jo tehty minkäkin yhtiön kirjanpidossa ja mitä täytyy vielä tehdä.

Tänään pidimme työkaverini kanssa lyhyen palaverin tilinpäätöksen aikataulusta. Tase-erittelyitä on tehtävänä vielä yhdelletoista yhtiölle ja tässä palaverissa keskustelimme, siitä mitä on tehtävänä ensiviikolla. Otan seuraavaksi työn alle Tytäryhtiö 2:n tase-erittelyn. Tänään siirsin luvut kirjanpitojärjestelmästä tase-erittelyn Excel-pohjaan ja tarkistin yksinkertaisimmat täsmäytykset, esimerkiksi pankkitilien saldon ja varaston arvon. Tämän jälkeen aloin selvittää maksutapoja ja niiden eroja. Tiedän valmiiksi, että tähän tulee kulumaan paljon aikaa, koska viimeisten parin vuoden aikana koronaan liittyvät rajoitukset ovat aiheuttaneet vaikeuksia kaikille ravintola-alalla toimiville yrityksille ja ymmärrettävästi kaikista mahdollisista kuluista on haluttu karsia. Tämän vuoksi kirjanpitoa ja raportointia on tehty vain pakollisilta ja tärkeimmiltä osin, eli kaikki ylimääräiset selvittelyt on jätetty tilinpäätökseen. Tällä yhtiöllä maksutavoissa on ollut kuukausittain jonkin verran eroja ja tilikauden aikana eroa on kertynyt merkittävästi, joten se on selvitettävä nyt. Pääsin tässä selvitelyssä hyvin alkuun, mutta huomisellekin jää paljon tehtävää.

Perjantai 26.8.2022

Tänään aloitin päivän tekemällä selvityksen toukokuussa avatun uuden yrityksen arvonlisäverokaudesta 07/2022. Asiakkaalta oli tällä viikolla tullut pyyntö vastata selvitykseen mahdollisimman pian, koska palautettavaa arvonlisäveroa heinäkuulta oli syntynyt melko paljon. Koko loppupäivä kului eilen aloitetun maksutapatäsmäytyksen kanssa. Päätin koota kaikki erot yhteen Exceliin, jokaisen maksutavan omalle välilehdelleen, koska maksutapoja voi olla kirjattu myös sekaisin. Näin pysyn parhaiten kärryillä erosta kokonaisuudessaan ja saan lähetettyä tämän Excel-tiedoston myös asiakkaalle tase-erittelyn kanssa.

Viikkoanalyysi

Viikon isoin ongelma on ollut henkilösivukulutäsmäytys ja se tulee olemaan ongelma myös tulevina viikkoina, koska yhtiöitä tilinpäätöksessä on jäljellä vielä monta. Vaikka tähän on olemassa Excel-pohja, joka laskee kirjaukset valmiiksi, haluan myös ymmärtää, mistä kirjaukset muodostuvat ja miksi ne tehdään. Jos vain kirjaisin Excelin antamat summat, ei osaaminen kehittyisi ollenkaan ja seuraavassa tilinpäätöksessä olisin tämän saman ongelman edessä.

Päätin tässä viikkoanalyysissä keskittyä ryhmähenkivakuutusmaksun ja tapaturmavakuutusmaksun täsmäytyksiin, koska ne aiheuttivat eniten päänvaivaa kuluneella viikolla. Työeläkevakuutusmaksu ja työttömyysvakuutusmaksu laskutetaan tulorekisteriin ilmoitettujen palkkojen perusteella ja niiden täsmäyttäminen on yksinkertaista. Verohallinnolle suoritettavat ennakonpidätykset ja sairaskorvausmaksu täsmätään kuukausittain tehtävän OmaVero-täsmäytyksen yhteydessä, joten tilinpäätöksessä näitä ei tarvitse enää erikseen täsmäyttää.

Työnantaja maksaa tapaturma- ja ryhmähenkivakuutus maksut vakuutusyhtiölle, useimmiten vakuutusyhtiön lähettämien ennakkolaskujen mukaan. Vakuutusmaksujen määrä vaihtelee toimialasta ja vakuutusyhtiöstä riippuen. (Verohallinto 2021a, Tapaturmavakuutuskeskus s.a.) Asiakas A:n yhtiöiden tapauksessa vakuutusyhtiö laskuttaa tapaturma- ja ryhmähenkivakuutuksen kaksi kertaa kalenterivuodessa aina puoli vuotta kerrallaan. Kalenterivuoden päättyessä vakuutusyhtiö lähettää lopullisen vakuutusmaksulaskelman ja vakuutusmaksujen tasauslaskun. Tasauslasku voi olla myös hyvityslasku, mikäli lopullinen vakuutusmaksu on ennakkomaksua pienempi.

Puolivuositain tulevat vakuutuslaskut kirjataan ostoreskontran kautta ostovelouksi ja vastakirjauksena taseen tileille tulee saatavaa. Vakuutusyhtiö laskuttaa vakuutuksia ennakoon, Kuukausittaisissa palkkakirjauksissa tehdään vakuutusmaksujen kulukirjaus kulutileille ja vastakirjauksena taseelle, siirtovelkojen tiliryhmään, kirjataan velkaa ja ennakkolaskulta kirjattu saatava vähenee. Tapaturma- ja ryhmähenkivakuutusmaksuille käytetään omia tilejään. Palkkakirjaukset tehdään palkanlaskennasta saatavien tositteiden mukaan, mutta ainakin tämän asiakkaan kohdalla me ilmoitamme sivukulujen varausprosentit palkanlaskentaan vuoden vaihteessa. Koska vakuutusyhtiön laskuttama määrä ja palkoista kirjattu määrä eivät aina täsmää, täytyy kuluja oikaista tilinpäätökseen.

Koko viikolla tämän asian pätkäilemiseen kului paljon aikaa ja järkevämpää olisi voinut olla kysyä useammin apua työkavereilta. Jos olisi kysynyt enemmän apua, aikaa ei ehkä olisi kulunut niin paljoa. Kuitenkin koen, että nyt kun olen selvittänyt asiaa yksin, ymmärrys on parantunut huomattavasti. Henkilösivukulutäsmäytyksiä on edessä vielä useampia ja toivon, että tämän viikon työstä on hyötyä. Olen saanut viikon aikana koottua itselleni aiheesta hyvät muistiinpanot, joihin voin tarvittaessa palata.

3.2 Viikko 35, seurantaviikko 2

Opinnäytetyön ja töiden yhdistämistä on takana vasta yksi viikko, mutta olen huomannut selkeän muutoksen energiatasossa ja keskittymiskyvyssä, energiaa on selvästi aiempaa vähemmän ja keskittyminen on hankalampaa. Uskon, että näiden kahden tekijän välillä on myös yhteys. Jo ennen opinnäytetyön seurantaviikkoja olen havainnut haasteita pitkäjänteistä keskittymistä vaativissa työtehtävissä, mutta nyt ongelma on entisestään kasvanut. Töissä on usein monta asiaa hoidettavana yhtä aikaa ja meneillään oleva tilinpäätös on vain lisännyt yhtäaikaista tehtäviä. Olen huomannut, että en ole tehokas hyppiessäni monen eri tehtävän välillä, mutta yhteen asiaan kerrallaan keskittyminen on ollut hankalaa viime aikoina. Huomaan myös yöunien jääneen lyhyeksi, sillä vielä iltaisin mielessä pyörivät työ- ja kouluasiat ja nukahtaminen on vaikeaa. Tästä seurauksena olo tuntuu tahmealta sekä väsyneeltä koko ajan.

Muistan, että HR-osasto on tehnyt alkuvuoden aikana työpaikan sisäiseen intraan sarjan kirjoituksia hyvinvointivinkeistä, muun muassa unesta ja keskittymisestä, ja päätin tarttua käsillä olevaan ongelmaan heti, ennen kuin se äityy pahemmaksi. Toisen seurantaviikon teemaksi valikoitui siis lyhyesti sanottuna hyvinvointi ja keskittymiskyvyn parantaminen, erityisesti työkyvyn kannalta. Koen tämän teeman tärkeäksi ja haluan keskittyä siihen useamman viikon ajan ja valitsin toteuttaa tämän teeman tutkimisen niin, että alkuviikon aikana havainnoin ja kirjaan ylös tapoja ja toimintamalleja, joihin haluan muutosta ja loppuviikon aikana pyrin tekemään näihin pieniä muutoksia. Tulevien viikkojen aikana alkuun laitettua muutosta on hyvä jatkaa, jotta saan kehitettyä hyviä, kestäviä tapoja parantaa työhyvinvointia ja sitä kautta tehokkuutta.

Maanantai 29.8.2022

Viikon ensimmäisen päivän tavoite on edistää viimeviikolla aloitettua Tytäryritys 2:n tase-erittelyä ja valmistautua keskiviikkona pidettävään vuosittaiseen kehityskeskusteluun. Kehityskeskustelua varten pääsen pohtimaan omaa kehitystäni työpaikan kompetenssimallin mukaan. Aloitin päivän tutustumalla kompetensseihin ja kirjasin samalla ylös omia muistiinpanoja kehityskeskustelun tueksi. Tase-erittely ei tänään edennyt juurikaan, koska tänäänkin paljon aikaa kului maksutapojen erojen selvittelyyn ja henkilösivukulutäsmäytykseen. Viime viikkoon nähden edistystä on kuitenkin tapahtunut, sillä sivukulujen täsmäyttäminen sujui helpommin ja nopeammin. Pyysin kuitenkin taas kokeilemista työkaveria tarkistamaan täsmäytyksen ennen sen kirjaamista.

Erityisesti maksutapojen täsmäytystä työstäessä huomaa ajatusten harhailevan ja keskittyminen on todella vaikeaa. Tehtävä on muutenkin haastava, koska selvitettävää on paljon ja esimerkiksi kirjauksia ja tositteita pitää tarkistaa useasta paikasta. Keskittyminen asiaan ei suju ja ajatus tuntuu katkeilevan jatkuvasti. Joudun useita kertoja pysähtymään ja miettimään, mitä olen tekemässä ja mitä täytyy tehdä seuraavaksi.

Tiistai 30.8.2022

Tänäänkin työpöydällä on ollut Tytäryhtiö 2:n tase-erittely ja sen kanssa painiessa kului lähes koko työpäivä. Maksutavoissa oli edelleen hämminkiä, joka johtuu maksupäätelainasta. En aivan täysin ymmärtänyt maksutapojen täsmäytystä ja olen joutunut pyytämään sen kanssa useita kertoja apua. Erot kuitenkin selvisivät riittävän hyvin ja sain erittelyn lähetettyä asiakkaalle maksutapatastmäytyksen kanssa.

Minulla on ollut tapana pitää puhelin työpöydällä ja olen huomannut, että jokainen puhelimeen ki-lahtava ilmoitus vie huomion työstä. Puhelinta kuitenkin tarvitsee aika-ajoin esimerkiksi kaksivaiheiseen tunnistautumiseen. Lisäksi esimerkiksi alv-ilmoituksille tulee laittaa omat yhteystiedot, jotta verohallinnosta voidaan ottaa yhteyttä, jos ilmoitukseen tarvitaan lisätietoja. Näihin olen toistaiseksi

joutunut laittamaan oman henkilökohtaisen puhelinnumeroni, koska työpuhelin on vasta tulossa. Viime aikoina verohallinnosta on soiteltu paljon, enkä halua pitää puhelinta äänettömällä. Tähän on kuitenkin tulossa muutos työpuhelimen mukana. Kun saan sen käyttööni, aion pitää oman puhelimen äänettömällä ja poissa työpöydältä.

Keskiviikko 31.8.2022

Tilinpäätösprosessi on nyt edennyt siihen pisteeseen, että ensi viikon alussa on tarkoitus alkaa lähettää tilintarkastajille materiaaleja ensimmäisistä tarkastettavista yhtiöistä. Käytin päivästä paljon aikaa tulostamalla erilaisia raportteja ja tositteita pdf-muotoon ja kokoamalla niitä kansioon, josta kaikki on helppoa lähettää tilintarkastajille kerralla.

Tänään minulla oli kehityskeskustelu tiimin esihenkilön kanssa. Sain hyvää palautetta nopeasta kehityksestä sekä hyvästä asenteesta työtä ja asiakkaita kohtaan. Kehityskohteiksi itse poimin asiakaspalvelun. Koen, että tällä hetkellä antamani palvelun laatu on niin sanotusti perustasolla ja haluan saada nostettua sitä paremmaksi. Toisinaan asiakasviestintä on kankeaa ja sähköpostin kirjoittaminen voi viedä aikaa turhan pitkään, kun jään miettimään sanavalintoja. Uskon, että tämä asia kehittyy luonnollisesti osaamisen kehittyessä, mutta mielestäni aihe on tärkeä ja ansaitsee myös erityistä huomiota.

Torstai 1.9.2022

Tänään energiataso tuntuu erityisen matalalta. Eilen illalla mielessä tuntui pyörivän satoja asioita, ja nukkumaanmeno aikaan aivot ja koko keho kävivät vielä aivan ylikierroksilla. Kävin muutama vuosi sitten psykoterapiassa, jossa käsiteltiin muun muassa pitkään jatkuneita uniongelmia. Silloin sain terapeutiltani vinkin kirjoittaa iltaisin ylös kaikki mielessä pyörivät muistettavat asiat. Tästä on ollut apua aiemmin ja päätin herätellä vanhan tavan taas henkiin.

Väsymyksestä johtuen tänään ei ollut kovinkaan tehokas päivä. Päätin jo aamulla keskittyä tänään sellaisiin työtehtäviin, joihin ei tarvita vaativaa ajatustyötä. Käytin taas suuren osan päivästä kokoamalla tilinpäätös materiaalia yhteen ja tulostamalla raportteja, jotka eivät vaatineet ylimääräistä selvittelyä ja monimutkaisia kirjauksia.

Perjantai 2.9.2022

Olo on tänään vieläkin väsyneempi kuin eilen. En saa asioita etenemään ja mieleen putkahtelee ylimääräisiä asioita, jotka vievät täysin huomion sen hetkisestä tehtävästä. Tänäänkin tein yksinkertaisempia tehtäviä, kuten materiaalin yhteen kokoamista ja yksinkertaisia kirjauksia kuten sal-

don siirtoja taseen puolelta toiselle, ja päätin jättää vaikeammat asiat ensi viikolle. Sain tehtyä yhden yhtiön reskontratäsmäytyksen ja lähetettyä sen asiakkaan kommentoitavaksi. Tämä yhtiökin on kohtalaisen tuore, meneillään on sen toinen tilinpäätös, eikä selvittävää ole ehtinyt kertyä.

Viikkoanalyysi

Aiemmin mainitsemistani HR:n kirjoituksista yhdessä oli referoitu Minna Huotilaisen ja Mona Moisalan kirjoittamaa Keskittymiskyvyn elvytysopas-kirjaa ja päätin lukea sen kokonaan. Kirja oli onneksi lyhyt ja ytimekäs ja sainkin sen luettua kokonaisuudessaan tämän viikon aikana. Kirja tarjosi hyviä, konkreettisia vinkkejä aivojen hyvinvoinnin ja sitä kautta keskittymiskyvyn parantamiseen. Selkeä viesti läpi kirjan kaikkien lukujen on se, että hyvän keskittymiskyvyn perustana on hyvinvointi.

Multitaskauksen, usean asian yhtäaikaisen tekemisen tehokkuus, on vain harhaa. Todellisuudessa aivot keskittävät tarkkaavaisuuden vain yhteen asiaan kerrallaan ja asiasta toiseen hyppiessä ajatustyöhön tulee jatkuvia keskeytyksiä. Pidemmän päälle jatkuva tällainen työskentelytapa voi kuormittaa aivoja paljon ja johtaa ylikuormitukseen. (Huotilainen & Moisala 2018, 43 % - 47 %) Itselläni on aina ollut tapana tehdä montaa asiaa yhtä aikaa, mutta ensi viikolla haluan kokeilla, miten onnistuu yhteen asiaan keskittyminen kerrallaan ja nähdä, millaisia vaikutuksia sillä on työskentelyn tehokkuuteen. Huotilaisen ja Moisalan (2018, 77 % - 78 %) kirjasta löysin pomodoro-tekniikan, jota aion kokeilla tulevaisuudessa, mahdollisesti jo ensi viikolla. Tässä tekniikassa työtä tehdään ensin 25–30 minuuttia, jonka jälkeen pidetään muutaman minuutin mittainen tauko. Näitä syklejä toistetaan neljä kertaa ja pidetään pidempi noin 15–30 minuutin tauko. Työskentelypätkien aikana on tarkoitus keskittyä vain yhteen tehtävään.

Monen asian yhtäaikaisen hoitamisen taustalla on myös kiireen tuntu ja se, että mielessä pyörii useita asioita kerrallaan. Usein tuntuu, että jos en tee kaikkea yhtä aikaa, unohdan jonkin tehtävän ja se jäisi kokonaan tekemättä. Päiväkirjamerkinnoissa kerroin jo ottaneeni käyttöön vanhan tavan kirjoittaa iltaisin ylös mielessä pyörivät muistettavat asiat. Tämä on auttanut nukahtamisen vaikeuden hieman ja lisäksi helpottanut aamulla työn aloittamista. Edellisen illan kirjoituksista on ollut helpompaa poimia työtehtäviä, johon voi tarttua heti aamulla. Tulevina viikkoina pyrin viemään tätä tapaa vielä eteenpäin. Vielä en varmasti voi sanoa miten, mutta tämänhetkinen ajatus on, että ylös kirjoitettuja ajatuksia voisi jotenkin järjestää ja kategorisoida. Yksi järjestämisen tavoista voisi olla esimerkiksi tärkeys- tai kiireellisyysjärjestys.

Myös työajan ulkopuolella arjessa on hyvä ylläpitää tapoja, jotka tukevat aivojen hyvinvointia. Tärkeitä asioita mielen ja aivojen hyvinvoinnille ovat liikunta, ravinto ja uni (Huotilainen & Moisala

2018, 82 % - 84 %). Koen, että omassa elämässäni näistä kolmesta liikunta ja ruoka ovat jo kunnossa, joten nyt on hyvä aika keskittyä unen määrän ja laadun kohentamiseen. Tähänkin ongelmaan Huutilanen ja Moisala (2018, 82 % - 85 %) tarjoavat konkreettisia vinkkejä. Esimerkiksi älylaitteet on hyvä laittaa pois jo 1–2 tuntia ennen nukkumaanmenoa ja sänkyyn niitä ei kannata viedä ollenkaan. Unen laatua voi parantaa myös makuuhuoneen tuulettaminen iltaisin. Unelle täytyy antaa tarpeeksi aikaa. Itsestään selvää on, ettei pitkiä yöunia saa, jos nukkumaanmeno venyy myöhään ja aamulla on herättävä aikaisin.

Viikon aikana huomasin, että vaikka teen töitä kotoa, on työympäristöni oikeastaan aika rauhaton. Puhelimeen tulee ilmoituksia jatkuvasti, naapurista kuuluu meteliä, ulkona haukkaa koira ja oma koirani tulee hyvissä ajoin ennen ruoka-aikaa muistuttamaan siitä tökkimällä jalkojani. Isoin häiriötekijä työympäristössä itselleni on ylimääräiset äänet. Luonnollisesti, ympäristön rauhoittaminen on oiva keino helpottaa työhön keskittymistä. Naapurista tai ulkoa tulevien äänien vaimentaminen ei välttämättä onnistu, mutta ne voi peittää esimerkiksi kuulokkeilla ja musiikilla. Minulla on ollut tapana kuunnella podcasteja työpäivän aikana, mutta tämä luultavasti vain vaikeuttaa keskittymistä. Ensi viikolla kokeilen vaihtaa podcastit musiikkiin, joka ei vie tarkkaavaisuutta itseensä.

Löysin loppuviikon ja erityisesti viikkoanalyysin kirjoittamisen aikana monia hyviä tapoja nostaa hyvinvoinnin tasoa. Koska muutoksia totuttuihin tapoihin ja käyttäytymismalleihin on helpointa tehdä pieni askel kerrallaan tulen ottamaan näitä tapoja mukaan omaan arkeeni asteittain. Tämän viikon aikana aloitettua iltaisin asioiden kirjoittamista ylös aion ehdottomasti jatkaa, koska siitä on ollut apua nukkumaan rauhoittumisessa. Ensi viikolla podcastien musiikkiin vaihtamisen lisäksi testiin pääsee todennäköisesti myös pomodoro-tekniikka. En usko, että tuo tekniikka jää pysyvästi jokapäiväiseen käyttöön, mutta se voi olla hyvä työkalu, jota käyttää tarvittaessa. Unen määrään ja laatuun panostaminen tuntuu nyt tärkeimmältä ja kauaskantoisimmalta muutokselta ja siihen aion erityisesti panostaa. Suurimman ongelman nukahtamiseen itselleni tuo somen selaaminen iltaisin vielä sängyssäkin, joten jatkossa puhelin jää illalla makuuhuoneen ulkopuolelle.

3.3 Viikko 40, seurantaviikko 3

Maanantai 3.10.2022

Takana on monta taukoviikkoa pitkäksi venyneiden työpäivien vuoksi ja päiväkirjamerkintöjen kirjoittaminen tuntuu nyt vaikeammalta kuin ennen taukoa.

Tänään päivä on kulunut tilintarkastajien kysymyksiin vastaamiseen ja tilinpäätöksissä olevien virheiden korjaamiseen. Tilintarkastajien kysymyksissä on lähinnä materiaalipyyntöjä tai pyyntöjä selvittää/avata kirjauksia. Maksutapatäsmäytykseen on pyydetty selvennystä useamman yhtiön kohdalla.

Toisinaan kysymyksiin vastaaminen tuntuu hankalalta, koska en vielä itsekään täysin ymmärrä kaikkea ja joitakin kirjauksia joudun selvittämään enemmänkin. Kysymyksiin vastaaminen helpottuu sitä mukaa kun oma ymmärrys kasvaa. Onneksi työkavereista löytyy kokeneita ihmisiä, joilta tarvittaessa kysyä neuvoa.

Tiistai 4.10.2022

Tänäänkin iso osa päivästä on mennyt tilintarkastuksen kysymyksiin vastatessa. Erään yhtiön tilinpäätöksessä löytyi virhe palkoista ja tämän, sekä käyttöomaisuuden virheellisyyksien, korjaamiseen kului paljon aikaa.

Tänään olen aloittanut myös Tytäryhtiö 3:n kuukausiraportointia elo- ja syyskuulta. Yhtiön osakkeenomistaja ja rahoittaja haluaa mahdollisimman pian ajantasaisen tilanteen. Yhtiö on kohtalaisen pieni, joten raporttien kasaan saamisessa ei pitäisi mennä kovin kauaa. Tilinpäätösten takia kuukausiraportointi on jäänyt kokonaan tekemättä elokuulta, joten nyt raportoitavana on kaksi kuukautta. Tänään sain kirjattua elokuun palkat sekä elo- ja syyskuun myynnit.

Keskiviikko 5.10.2022

Tänään olen päässyt täyttämään veroilmoituksia. Perehdyin verohallinnon täyttöohjeisiin vähän jo eilen, mutta kovinkaan nopeaa näiden tekeminen ei vielä ole. Tänään koko päivä on kulunut siihen, että saan yhden yhtiön veroilmoituksen täytettyä. Päänvaivaa tuottaa erityisesti lomake 12A ja hyllypoistot. Terminä hyllypoisto on aivan uusi ja aikaa on kulunut siihen, että selvennän ja tarkennan itselleni, mikä edes on hyllypoisto, miten se muodostuu. Olen yrittänyt myös ymmärtää, milloin hyllypoistoja voi ja kannattaa vähentää verotuksessa.

Torstai 6.10.2022

Tämä päivä on kulunut tilkkareiden kysymyksiin ja veroilmoitusten täyttämiseen. Tänään työpäivä venyi pitkäksi, koska veroilmoitusten määräpäivä on huomenna ja muutaman yhtiön kohdalla tilintarkastajilta tuli vielä kysymyksiä myöhään iltapäivästä. Luonnollisesti, näihin kysymyksiin täytyy vastata, jotta tilintarkastus saadaan lukujen osalta valmiiksi ja veroilmoitus voidaan lähettää.

Lisäksi Tytäryhtiö 3:n kuukausiraportointi on edennyt tämän päivän aikana kohtalaisen hyvään vaiheeseen. Sain tehtyä maksutapatäsmäytyksen, selviteltyä selvittelytilin tapahtumat ja kirjattua poistot.

Perjantai 7.10.2022

Perjantai kului jälleen tilintarkastajien kysymyksiin ja viimeisiin materiaalipyyntöihin vastatessa sekä veroilmoituksia täyttäessä. Kaikkien yhtiöiden tarkastusta ei olla saatu päätökseen, mutta kaikkien yhtiöiden osalta tilintarkastuksesta on tullut kuittaus, että luvut on riittävällä tasolla varmennettu ja veroilmoitukset saa lähettää.

Viikkoanalyysi

Tällä viikolla täysin uutena asiana vastaan on tullut veroilmoitusten täyttäminen, joten päätin tässä viikkoanalyysissä syventyä tähän aiheeseen. Yhtiöt, joiden veroilmoituksia olen tehnyt eivät ole maksaneet ennakkoveroa, joten jätän sen aihealueen käsittelyn pois. Veroilmoituksen lomakkeisiin löytyy hyvät, yksityiskohtaiset täyttöohjeet Verohallinnon nettisivuilta, mutta jotkin kohdat veroilmoituksessa ovat vaatineet tarkempaa paneutumista. Analyysissa tuntuu luonnollisimmalta edetä yhteisön tuloveroilmoituksen, eli 6B – lomakkeen, kohtien mukaisesti. Hyppään kuitenkin yli lomakkeen ensimmäisestä osasta, jossa täytetään perustietoja ja siirryn suoraan tuloverolaskelmaan.

Osakeyhtiön verotettava tulo lasketaan vähentämällä veronalaisista tuloista vähennyskelpoiset menot. Tulolähteitä on kaksi, elinkeinotoiminnan tulolähde ja maatalouden tulolähde, joista verotettava tulo lasketaan molemmista erikseen. Näin saadusta verovuoden verotettavasta tulosta voidaan vielä vähentää edellisten vuosien vahvistettuja tappioita ja lopputuloksena saadaan lopullinen verotettava tulo, josta maksetaan veroja 20 % (Verohallinto 2021b). Yhtiöillä, joiden tilinpäätöstä ja veroilmoituksia olen tehnyt, on vain elinkeinotoiminnan tuloja.

OmaVerossa lomakkeelle 6B oli helppoa täyttää tuotot ja kulut oikeisiin kenttiin suoraan tuloslaskelmalta. Tilinpäätöksen aiemmassa vaiheessa jokaisella yhtiöllä tehtiin verolaskelma, johon merkittiin valmiiksi vähennyskeltottomat kulut ja tulot, jotka eivät ole veronalaisia. Tämä helpotti ja nopeutti veroilmoituksen täyttämistä, koska enää ei tarvinnut alkaa miettimään veronalaisuutta ja vähennyskelpoisuutta.

Tilintarkastajalta tuli erään yhtiön verolaskelmaa koskien kysymys, pitäisikö ostovelkojen korkokulut ja perintäkulut huomioida laskelmalla vähennyskelttomina. Tilintarkastaja viittasi kysymyksensä elinkeinoverolain (1968/360) 16 §:n, jonka tulonhankkimismenoja ja näin ollen vähennyskelpoisia menoja eivät ole sakot, seuraamusmaksut tai muut sanktionluontoiset maksut. Ostoveloista seuranneet korko- ja perintäkulut kuitenkin johtuvat elinkeinotoiminnasta ja näin ollen mielestäni ovat vähennyskelpoisia. Nämä kuluerät myös mainitaan osakeyhtiön veroilmoituksen täyttöohjeissa kohdissa muut korkokulut ja muut rahoituskulut (Verohallinto 2022a). OmaVerossa näihin kenttiin merkityt summat lasketaan automaattisesti kokonaan vähennyskelpoisina.

Suurin hämmennystä aiheuttanut asia veroilmoituksella oli poistot, erityisesti hyllypoistot ja lomake 12A; selvitys verotuksessa vähentämättä jätetyistä poistoista. Hyllypoistoa syntyy, kun kirjanpidon

poistot ovat suuremmat kuin verotuksen poistot. Hyllytettyjä poistoja voi käyttää tulevien vuosien verotuksessa, mutta verotuksessa ei kuitenkaan koskaan voi tehdä elinkeinoverolaissa säädettyjä enimmäispoistoja suurempia poistoja (Verohallinto 2021c). Hyllypoistot ilmoitetaan käyttöomaisuusryhmittäin, joita ovat esimerkiksi irtain käyttöomaisuus, johon kuuluvat koneet ja kalusto, erilaiset rakennukset enimmäispoiston mukaan ryhmiteltynä ja pitkävaikutteiset menot. Hyllypoistoja voi käyttää vain oman ryhmänsä sisällä. (Verohallinto 2021d, Verohallinto 2022b).

Hyllypoistoa syntyy verotuksen enimmäispoiston ja kirjanpidon poiston erotuksen verran. Esimerkiksi irtaimen käyttöomaisuuden menojäännös verotuksessa pitäisi olla kirjanpidon arvo ja tämän käyttöomaisuusryhmän hyllypoistot laskettuna yhteen (Verohallinto 2021c, 2021d). Tein ensimmäisenä sellaisen yhtiön veroilmoitusta, jonka tilikausi oli tappiollinen, eikä verotuksessa tehty poistoja ollenkaan. Minulta kesti kauan ymmärtää, että hyllypoistoa syntyy vain kirjanpidon ja verotuksen enimmäispoiston erotuksen verran. Olin aluksi siinä uskossa, että koko summa, jonka verotuksessa saisi poistaa, menisi hyllylle. Kun hoksasin tämän, asia alkoi valjeta ja veroilmoituksen täyttämisen sujua.

Veroilmoituksella ilmoitetaan myös yrityksen varat ja velat. Olin ensin täyttänyt ilmoitukselle tasearvot, joita jouduin korjaamaan, kun luin tarkemmin Veroilmoituksen täyttöohjeen (Verohallinto 2022a). Varat kohdassa kerrotaan selkeästi, että käyttöomaisuuden osalta ilmoitetaan verotuksessa poistamaton hankintameno, ei kirjanpidon arvoja. Varojen ja velkojen syöttämisen jälkeen OmaVero laskee nettovarallisuuden. Nettovarallisuutta tarvitaan tilanteessa, jossa yhtiö jakaa osinkoa sillä osakkeiden matemaattinen arvo ja vertailuarvo lasketaan nettovarallisuuden pohjalta (Verohallinto 2021e.)

Kaiken kaikkiaan veroilmoituksen täyttäminen oli kohtalaisen yksinkertaista, ainakin sen jälkeen, kun hyllypoistojen käsite selveni. Olin kuullut, että se veisi paljon aikaa, mutta ensimmäisen täyttämisen jälkeen täyttäminen nopeutui. Kirjanpidon järjestelmästä tuloksen ja taseen saa tulostettu Exceliin ja ensimmäisen yhtiön kohdalla merkkasin eri väreillä veroilmoituksen eri kenttiin kuuluvat tilit ja summat. Kaikilla konsernin yhtiöillä on lähes identtinen tilikartta, joten pystyin hyödyntämään tätä ensimmäisen yhtiön Exceliä ja katsomaan siitä, minkä tilin saldo minnekin kuuluu.

Pitkä ja raskas tilinpäätösprosessi on nyt ohi. Joitain kysymyksiä voi vielä tulla ensi viikon alussa, mutta lukujen osalta tilintarkastuskin on valmis. Ensi viikolla on edessä paluu niin sanottuun normaaliin arkeen, eli kuukausiraportointiin. Pitkän kiireisen pätkän jälkeen paluu normaaliin tuntuu ihanalta. Uskon, että kiire helpottaa ainakin jonkin verran ja opinnäytetyöprojektillekin jää enemmän aikaa ja energiaa. Uskon, että tästä tilinpäätöksestä olisin voinut saada enemmän irti ja edistää omaa osaamistani enemmän, jos ei olisi ollut niin kiire ja aikaa paneutua yksittäisiin kysy-

myksiin ja eteen tuleviin uusiin asioihin olisi jäänyt enemmän. Nyt oli vain saatava asioita mahdollisimman nopeasti valmiiksi ja aina ongelman kohdatessani käännyin työkavereiden puoleen ja kysyin apua. Koen oppivani eniten silloin kun joudun itse selvittämään ongelmat ja keksimään ratkaisun, jolloin voin valmiin ratkaisun kanssa kysyä, että olenko ymmärtänyt oikein.

3.4 Viikko 41, seurantaviikko 4

Maanantai 10.10.2022

Tänään olen kirjannut elokuun myyntejä useille yhtiöille. Elokuun arvonlisävero pitää ilmoittaa keskiviikkona ja tämän alkuviikon aikana tulee saada tehtyä kuukausiraportoinnin kirjaukset, joilla on vaikutusta elokuun arvonlisäveron määrään. Suurimmat erät tulevat myynneistä ja ostolaskuista. Konsernin myynnistä suurin osa tulee yksityisiltä kuluttajilta ja myynnit kirjataan ideaalitalanteessa kuukausittain asiakkaan lähettämiltä myyntiraporteilta. Nyt elokuun myynnit ovat kuitenkin jääneet kirjaamatta, sillä resurssit eivät ole riittäneen tilinpäätöksen lisäksi kuukausiraportointiin.

Tiistai 11.10.2022

Tiistai kului pitkälti myyntien kirjaamiseen. Näiden lisäksi olen kirjannut käteiskuitteja ja käteiskulukorvauksia. Käteiskuitit ovat yrityksen kassasta maksettuja kuluja, jotka myyntien yhteydessä kirjaetaan omalle tililleen ja sieltä ne kirjataan asiakkaan toimittamien kuittien mukaan kulutileille. Kulutileille kirjaamisen yhteydessä kirjataan tietysti myös alvit. Käteiskulukorvaukset ovat yrityksen työntekijöille maksettuja korvauksia, jos työntekijä on omalla rahallaan ostanut jotain yrityksen käyttöön. Käteiskulukorvaukset kirjataan ensin tiliotteelta selvittelytilille ja myöhemmin toimitettujen kuittien mukaan kulutileille.

Keskiviikko 12.10.2022

Työparini on tänään poissa, joten arvonlisäveroilmoitukset jäävät minun vastuulleni. Kerkesin eilen ilmoittaa kahden yhtiön arvonlisäveron, mutta ilmoituksia on tänään tehtävänä vielä 17 kappaletta. Joillakin yhtiöillä arvonlisäveroon vaikuttavat kirjaukset ovat vielä kesken, joten ilmoituksiin kuluneen lähes koko päivä. Normaalityötilanteessa arvonlisäveroilmoitukset tehdään onneksi hyvissä ajoin ennen eräpäivää

Torstai 13.10.2022

Tämän päivän käytin pääosin palkkakirjauksiin. Palkanlaskennasta materiaali tulee csv-tiedostossa, jolla ne saa suoraan vietyä kirjanpitojärjestelmään. Osalla yhtiöistä on myös siirtyviä palk-

koja. Nämä palkat maksetaan seuraavan kuun puolella, mutta suoriteperusteen mukaan ne kirjaan taseelle palkkavelkoihin sille kuukaudelle, jona työ on tehty. Palkkakirjanpitoon kuuluu myös lomapalkkavarauksen kirjaaminen, joka myös tulee palkanlaskennasta csv-tiedostona.

Perjantai 14.10.2022

Perjantain työpäivä jäi hammaslääkärikäynnin vuoksi lyhyeksi. Aamupäivällä ehdin viimeistellä eilen kesken jääneet palkkakirjaukset. Tänään oli myös one-to-one keskustelu tiiminvetäjän kanssa. Sain hyvää palautetta nopeasta kehityksestä ja siitä, miten ja millaisen roolin otin tilinpäätöksien teossa.

Viikkoanalyysi

Tällä viikolla en koe oppineeni mitään uutta. Työkuorma tuntuu edelleen vaikeasti hallittavalta ja kuukausiraportoinnin kiireisiä asioita on kasautunut, koska kaikki resurssit käytettiin monen viikon ajan tilinpäätökseen. Keskiviikon alv-ilmoitusten jälkeen tilanne hieman helpottui, koska asiakkaan kanssa on jo etukäteen sovittu, että elokuulta raportteja ei lähetetä erikseen, vaan elo- ja syyskuu raportoidaan yhdellä kertaa.

Tämä viikko on ollut lähinnä vanhojen asioiden palauttamista muistiin. Tilinpäätöksen vuoksi kuukausiraportoinnin tehtävistä tuli pitkä tauko ja huomaan, että joudun kertaamaan monia asioita omista muistiinpanoista. Uskon, että jo ensi viikolla raportointiin liittyvät työtehtävät alkavat taas sujua jouhevammin.

Keskiviikon työpäivä tuntui arvonlisäveroilmoitusten vuoksi erityisen raskaalta päivältä. Asiakas maksaa verot itse meidän ilmoittamien summien mukaan ja ymmärrettävästi ilmoitukset haluttiin valmiiksi mahdollisimman aikaisin keskiviikkona. Työkaverin poissaolon vuoksi tein kaikkien konsernin yhtiöiden ilmoitukset yksin. Luonnollisesti aikaa kului myös kauemmin verrattuna siihen, jos olisin tehnyt ilmoituksista puolet ja työkaverini puolet. Alv-kirjausten ja -ilmoitusten tekeminen on kuitenkin onneksi kohtalaisen yksinkertainen tehtävä. Oma stressiä helpotti se, että tein kirjauksia ja ilmoituksia pystyi tekemään yhtiö kerrallaan, eikä montaa samanaikaista työtehtävää päässyt kasautumaan.

One-to-one keskustelussa puhuttiin hieman tulevaisuuden näkymistä ja tavoitteista. Saan jatkaa saman asiakkaan parissa tulevaisuudessakin ja pääsen ensi vuonna mukaan konsernitilinpäätökseen yhtiöiden erillisten tilinpäätösten lisäksi. Koen, että samassa asiakkuudessa jatkaminen on hyvä asia, koska tässäkin on vielä paljon opittavaa ja tulevaisuudessa uuteen asiakkaaseen perehtyminen voi olla helpompaa, kun ensin hallitsee yhden asiakkaan hyvin. Tämä asiakas on myös niin iso, että tilaa kehittyä on vielä paljon.

3.5 Viikot 42 ja 43, seurantaviikko 5

Maanantai 17.10.2022

Tänään aamupäivästä meni paljon aikaa taistellessa nettiyhteyden kanssa. Ongelmia on ollut jo aiemmin ja se on aiheuttanut haasteita työntekoon. Onneksi sain netin toimimaan ja loppupäivän käytin syyskuun myyntien kirjaamiseen. Sain myös lähetettyä Tytäryhtiö 3:n raportit. Tarkoitus oli saada ne eteenpäin jo viimeviikolla, mutta se viivästyi.

Tiistai 18.10.2022

Tänään jatkoin eilen aloitettuja myyntikirjauksia. Myynnit kirjataan kuukausittain asiakkaan lähettämiltä raporteilta. Yleensä tämä sujuu helposti, mutta nyt raporteissa on ollut virheitä tai muuta hämmentävää ja sen vuoksi myyntien kirjaaminen tuntuu vievän tavallista enemmän aikaa.

Keskiviikko 19.10.2022

Tänään yritin saada Tytäryhtiö 4:n kuukausiraportoinnin mahdollisimman hyvään vaiheeseen. Yhtiölle on tullut lisäyksiä käyttöomaisuuteen ja vaikka kirjanpitojärjestelmästä saa ajettua poistolaskelman automaattisesti, halusin tarkistaa, että järjestelmä on laskenut ne oikein. Toisinaan laskuissa on ollut virheitä ja nyt kirjataan kahden kuukauden poistoja yhdellä kertaa, joten halusin varmistua siitä, että ne varmasti ovat oikein ja laskin poistot myös itse Exceliin.

Asiakas hoitaa itse myyntilaskutuksen ja kuukausiraportoinnin yhteydessä tarkistetaan, että laskutettu määrä täsmää myyntiraportilta kirjattuun summaan. Tytäryhtiö 4:llä tässä on syyskuulla eroa, joten lähetin asiakkaalle pyynnön tarkistaa onko jotain jäänyt esimerkiksi laskuttamatta, tai onko myyntiraportilla virhe. Muilta osin kuukausiraportoinnin täsmäytykset ovat tämän yhtiön osalta valmiit ja jäljellä on tämä selvitettävä ero ja arvonlisäveron kirjaaminen.

Tiistai 25.10.2022

Olin sairaslomalla viime torstaista tähän päivään saakka, mutta nyt pääsen taas palaamaan työpöydän ääreen. Aloitin Tytäryhtiö 5:n maksutapatäsmäytyksen tekemisen tänään ja sain kulutettua siihen lähes koko päivän. Maksutapatäsmäytyksellä oikaistaan myyntiä ja sillä on vaikutusta myös arvonlisäveroon. Yhtiöllä on kaksi toimipistettä, jotka myyvät myös Woltin kautta ja aiempina kuukausina täsmäytyksellä Woltin myynneissä on ollut melko suuria eroja. Asiakkaan edustajan mukaan myynnit tarkistetaan päivittäin, joten niissä ei pitäisi olla virhettä. Näin ollen mahdollinen virhe todennäköisesti tapahtuu meidän päässämme. Tässäkin kuussa Woltin myynnissä näyttäisi olevan iso ero, joten en lähetä täsmäytyksiä vielä asiakkaalle vaan pyydän työkaveria tarkistamaan nämä.

Keskiviikko 26.10.2022

Tilinpäätösurakassa on vielä yksi yhtiö jäljellä. Kyseinen yhtiö ei kuulu konserniin, joten se sai veroilmoitukselle pidemmän lisääjän kuin muut. Edistin tätä tilinpäätöstä tänään niiltä osin, kuin osaan. Kirjattavaksi jäi vielä liiketoiminta- ja osakekauppaa, johon oma osaamiseni ei vielä riitä.

Torstai 27.10.2022

Tuntuu, että olen nyt umpikujassa. Kuukausiraporttien alkuperäinen määräpäivä olisi tämän viikon lopussa, mutta poissaolojen vuoksi aikataulusta ollaan pahasti jäljessä. Maksutapatäsmäytyksiä on tehty vain parille yhtiölle ja pari olen laittanut alulle, mutta niissä on tullut vastaan ongelmia, joita en osaa yksin ratkaista. Turhauttaa, että asiat, etenkin maksutapatäsmäytykset, eivät etene siihen tahtiin kuin toivoisin, mutta pystyn kuitenkin edistämään raportointia muilla tavoilla. Esimerkiksi selvittelytileille on taas kertynyt tapahtumia, kun tilinpäätöksen aikana niitä ei ehditty selvittämään.

Viikkoanalyysi

Suurimmat haasteet tällä viikolla, ja myös viimeviikolla, ovat liittyneet rajallisiin resursseihin, eikä tälläkään viikolla työhön liittyvässä substanssiosaamisessa ole tapahtunut merkittävää kehitystä. Tiukat aikarajat ja työntekijäpula aiheuttavat suurta ahdistusta. Nyt työparin poissa ollessa olen huomannut, miten paljon opittavaa minulla vielä on. Tunnen olevani hukassa, kun en pääse kysymään neuvoa keneltäkään. Syyskuun kuukausiraportointi tulee myöhästymään aikataulusta ainakin viikolla, ja tämä on aiheuttanut isoa ahdistusta ja jopa epäonnistumisen ja syyllisyyden tunteita. Olen ollut todella stressaantunut, jopa siinä määrin, että työ on alkanut häiritä vapaa-ajan viettoa ja unen laatua.

Kirjoitin jo toisella seurantaviikolla hyvinvoinnista, silloin keskittymisen ja tehokkuuden näkökulmasta. Nyt aion hylätä tehokkuuden näkökulman ja keskittyä pelkästään hyvinvointiin. Vielä muutama kuukausi sitten koin innostusta ja kiinnostusta työtäni kohtaan ja töihin oli mukava mennä. Alamäki on ollut jyrkkä ja nyt ajatus seuraavasta työpäivästä ahdistaa valmiiksi jo edellisenä iltana. Vaikka tehokkuus ja tulokset ovat työelämässä tärkeitä ei näitä voi saavuttaa, jos hyvinvointi ja näin ollen suorituskyky ovat jatkuvasti alentuneella tasolla.

Kuva 2. Työhyvinvointiin vaikuttavat tekijät (Manka & Manka 2016, 76)

Marja-Liisa Manka ja Marjut Manka kuvaavat kirjassaan *Työhyvinvointi* voimavaralähtöistä työhyvinvointimallia, jossa työhyvinvointiin vaikuttavia tekijöitä lajitellaan pääomalajeihin. Näitä pääomalajeja on mallissa kolme: rakenteellinen, sosiaalinen ja psykologinen. Organisaation toimintatavat, kulttuuri ja työympäristö kuuluvat rakennepääomaan. Myös työn sisältö, ja se kuinka siihen voi vaikuttaa ovat osa rakennepääomaa. Sosiaalinen pääoma muodostuu johtamisesta, sen laadusta ja työilmapiiristä. Keskiössä tässä mallissa on yksilö ja yksilön asenteet sekä psykologinen pääoma, jonka muodostavat sekä psyykinen, että fyysinen terveys. Vaikka yksilön ympärillä olevat ulkoiset tekijät olisivat kohdillaan, yksilön oma hyvinvointi ja asenteet vaikuttavat merkittävästi työhyvinvoinnin kokemukseen.

Tuntuu järkevimmältä lähestyä aihetta keskittyen sellaisiin tekijöihin, joihin voin itse vaikuttaa. Kun mietin omaa työpaikkaani, rakennepääoma ja sosiaalinen pääoma ovat suurimmilta osin kunnossa, enkä keksi näihin kategorioihin kuuluvia asioita, joihin voisin itse tehdä muutosta. Rakennepääomaan liittyvä ongelma on rajalliset resurssit ja osittain osaavan henkilöstön puute. Asiakas A:n asiakastiimi, jolla esimerkiksi kuukausiraportointia hoidetaan, on jo alkuvuodesta asti ollut hieman pirstaleinen. Pari osaavaa tekijää on lähtenyt tiimistä ja heidän tilalleen on tullut nuoria ja kokemattomampia, mukaan lukien minä itse. Tähän asiaan en kuitenkaan voi itse juurikaan vaikuttaa, joten sen ei saisi antaa stressata liikaa.

Rakennepääomaan kuuluva vaikuttamismahdollisuus ja hallinnan tunne on myöskin välillä ollut hukassa. Toisinaan tehtävää on liikaa, eikä työn vaatavuus ja oman osaamisen taso ole aina kohdanneet. Epätoivoa ja turhautumista aiheutuu, jos annetut tehtävät ovat liian vaikeita tai niihin ei ole saanut kunnollista perehdytystä. Silloin tuntuu, että niistä on mahdotonta selviytyä. Otin viime viikolla esihenkilöni kanssa puheeksi omat väsymyksen ja uupumuksen tunteeni ja tulimme yhdessä siihen tulokseen, että hetken aikaa minun on ehkä hyvä keskittyä sellaisiin tehtäviin, jotka ovat jo tuttuja ja joihin osaamista on valmiiksi. Saan aikaa oppia kunnolla kaikki näiden ensimmäisten kymmenen kuukauden aikana eteen tulleet asiat, ja sen jälkeen toivottavasti uuden oppiminen on taas helpompaa. Uskon, että näin hallinnan tunne omasta työstä alkaa palautua. Tiedän millaisia ainakin muutaman tulevan viikon työtehtävät tulevat olemaan, joten niihin on helpompi valmistautua henkisesti.

Eniten voin vaikuttaa psykologiseen pääomaan, omiin asenteisiin ja tapoihin. Paljon kehitettävää on vielä kyvyssäni hallita stressiä. Huomaan, että työhuolet ovat täyttäneet nyt myös vapaa-ajan ja palautuminen esimerkiksi viikonlopun aikana ei ole mahdollista. Kirjoitin jo toisen seurantaviikon aikana matalasta energiatasosta ja viikkoanalyysissä uniongelmissa. Unen laatu ja määrä ovat pikkuhiljaa edelleen heikentyneet ja myös liikunta on energiatason edelleen laskiessa jäänyt vähemmälle. Tästä on seurannut negatiivinen kierre; kun en liiku nukun entistä huonommin ja koska en nuku, energia ei riitä salille tai lenkille lähtemiseen.

Manka & Manka (2016, 158) jakavat psykologisen pääoman neljään osaan: itseluottamukseen, toiveikkuuteen, optimismiin ja sitkeyteen. Kun kelaan ajassa taaksepäin ja mietin, millainen oma tilanteeni oli esimerkiksi toukokuussa, kaikilla näillä neljällä osa-alueella meni ainakin kohtalaisen hyvin. Nykytilanne on selvästi huonompi. Uskon isoimpien vaikuttavien tekijöiden olevan uni ja palautuminen ja juuri nyt niiden puute. Minun tulee hankkia lisää taitoja stressinhallintaan ja oppia irrottautumaan töistä työajan ulkopuolella. Tässä voi olla edessä pitkä ja kivinen tie, koska opittuja toimintamalleja ei voi muuttaa sormia napsauttamalla. Aihe vaatii lisää itsetutkiskelua sekä kestäviä elämäntapojen ja ajattelutapojen muutoksia.

Yhteenvedonä tästä viikkoanalyysistä voin todeta, että hyvinvointia ei voi suoraan jakaa työhyvinvointiin ja työn ulkopuoliseen hyvinvointiin, vaan nämä kulkevat käsikädessä. Olen nyt tiedostanut muutamia eniten kuormittavia tekijöitä, joista isoimmaksi koen oman suhtautumisen ja liiallisen sitoutumisen. Jos en voi vaikuttaa johonkin, sen ei pitäisi antaa myöskään vaikuttaa omaan oloon liikaa. Esimerkiksi tämän viikon aikana eniten ahdistusta ja epäonnistumisen kokemuksen aiheutti sovitusta raportointiaikataulusta myöhästyminen. Tämä vei ajatukset alavireisiksi myös työajan ul-

kopuolella ja aihe tuli uniin asti. Viivästys johtuu kuitenkin suurimmilta osin sellaisista tekijöistä, joihin en ole voinut vaikuttaa. Tämän aiheen pohtiminen ja työstäminen tulee jatkumaan vielä pitkään tämän viikon jälkeenkin.

3.6 Viikko 44, seurantaviikko 6

Tämän viikon tavoitteena on saada viimeinenkin tilinpäätös tehtyä ja laitettua eteenpäin tilintarkastukseen. Todennäköisesti oma roolini tässä on pieni, mutta toivon voivani tehdä edes jotain sen edistämiseksi. Toinen tärkeä tavoite on kuukausiraportoinnin edistäminen, koska se on jo myöhässä. Voi olla, ettei raportointi tule valmiiksi vielä tälläkään viikolla, mutta tästä on keskusteltu asiakkaan kanssa, joka onneksi on ymmärtäväinen asian suhteen.

Henkilökohtaisena tavoitteena on työhyvinvoinnin teemaan liittyvän pohdinnan jatkaminen. Tällä viikolla huomioin ainakin tauot ja niiden pituuden. Lisäksi yritän löytää työn ulkopuolisia asioita, jotka edesauttavat stressin purkua, töistä irtautumista ja tuovat lisää voimavaroja.

Maanantai 31.10.2022

Tänään olen taas edistänyt jäljellä olevaa tilinpäätöstä. Pääsin laskemaan valuuttamuunnoslaskuja, sillä liiketoimintakauppaan liittyen muutama lasku oli Ruotsin kruunuissa. Tein myös henkilösivukulutäsmäytyksen. Oli ilo huomata, että aiemmin tehdyistä täsmäytyksistä jäi mieleen paljon ja tämä täsmäytys tuli valmiiksi kohtalaisen helposti.

Kuten viikon tavoitteissa mainitsin, tällä viikolla aion kiinnittää erityistä huomiota työn tauottamiseen. Lounastauon pitäisi olla puoli tuntia pitkä ja päätin tänään kellottaa oman taukoni pituuden. Lounaaseen aikaa kului hieman alle 15 minuuttia ja tämän jälkeen olisin jo palannut työpöydän ääreen, jos en olisi ottanut aikaa. Aion kellottaa tällä viikolla muidenkin päivien lounastauot ja kiinnittää huomiota myös muihin taukoihin. Työpaikan käytännön mukaan työaikaan kuuluisi kaksi 15 minuutin taukoa, joita tähän mennessä en ole juurikaan pitänyt.

Tiistai 1.11.2022

Iso osa työajasta kului tänään laskutettavien tarkistamiseen. Viime viikolla raportoinnin yhteydessä tarkistin Tytäryhtiö 4:n laskutettavat ja nyt päätin tarkistaa myös muiden konsernin yhtiöiden laskutettavia. Eroja löytyi jonkin verran ja lähetin näistä kootusti tiedon asiakkaalle. Myyntien kirjauksissa laskutettava myynti kirjataan joillakin yhtiöillä eri tilille, kuin mille asiakas kirjaa myyntilaskut. Jatkoa ajatelle nämä voisi käydä läpi ja muokata myyntien kirjaamisen käytettävää Exceliä niin, että ne menisivät samalle tilille. Tämä nopeuttaisi saldon tarkistamista, koska heti nopealla vilkaisulla näkisi, mikäli tilin saldo on nolla.

Tämän päivän lounastauko olisi taas jäänyt ilman kellotusta reilusti alle puolen tunnin mittaiseksi. Aion jatkossa myös ottaa tavaksi laittaa työkoneen lepotilaan lounaalle lähtiessä. Usein tauollakin tulee vilkuiltua päällä olevaa näyttöä. Jos tauon aikana tulee esimerkiksi viesti tai sähköposti, olen usein vastannut näihin heti. Todellisuudessa yksikään viesti ei ole niin kiireellinen, että siihen olisi pakko vastata lounastauon aikana.

Keskiviikko 2.11.2022

Tänään työtunneista iso osa kului yhden toimittajan reskontratäsmäytyksen parissa. Toimittajalta on tullut hyvityksiä muutamalle konsernin yhtiölle ja nämä halutaan kohdistaa vanhimpiin avoimiin laskuihin. Toimittaja lähetti listan laskuista, joihin nämä hyvitykset tulee kohdistaa ja tässä huomattiin meidän ja toimittajan avoimissa laskuissa joitakin eroja. Erot on saatu selvitettyä ja nyt tarkistin, että jokaisen yhtiön saldo täsmää toimittajan kanssa ja tein muutaman tarvittavan täsmäytyskirjauksen. Hyvitysten kohdistaminen jäi vielä huomiselle.

Onnistuin pitämään ensimmäistä kertaa tällä viikolla oikean kahvitauon, jonka aikana en tehnyt töitä. Myös lounastaun sain pidettyä tarpeeksi pitkänä. Taaskaan itse lounaaseen aikaa ei kulunut kauaa, mutta kävin tauon aikana myös koiran kanssa ulkona. Etätyö ainakin omalla kohdallani selvästi vaikeuttaa työn tauottamista. Toimistolla ollessa kahvi- ja lounastauot on helpompaa pitää oikean mittaisina.

Torstai 3.11.2022

Jatkoin tänään eilen aloitettua reskontrantäsmäytystä ja hyvitysten kohdistamista. Toimittajalta tuli Excel-erittely siitä, miten he ovat nuo hyvitykset kohdistaneet ja tein meidän päässämme samat kohdistukset. Joitakin hyvityksiä ei voinut kohdistaa yhtiön sisällä vaan nämä piti konsernin sisäisten velkatilien kautta siirtää yhtiöltä toiselle. Lopuksi tarkistin vielä, että reskontran saldot täsmäävät toimittajaan. Kaikkeen tähän täsmäämiseen ja tarkisteluun on nyt kulunut paljon aikaa, mutta se toivottavasti helpottaa tulevaisuutta. Kohtalaisen suuria hyvityksiä tulee tältä toimittajalta säännöllisesti ja joka kerta näitä kohdistetaan toimittajan kanssa yhdessä. Seuraavien hyvitysten kanssa työ sujuu toivottavasti hieman tätä kertaa helpommin ja nopeammin nyt kun kaikkien yhtiöiden osalta reskontran saldot ja avoimet laskut täsmäävät.

Tänään ylimääräiset tauot jäivät taas kokonaan välistä, mutta lounastauon onnistuin pitämään jopa hieman yli puolen tunnin mittaisena. Lähdin taas koiran kanssa ulos, koska muuten olisin palannut työn pariin liian aikaisin.

Perjantai 4.11.2022

Korjasin tänään vielä kesken olevaan tilinpäätökseen konsernin sisäisiksi kirjattuja eriä, esimerkiksi velkoja ja saatavia. Tilikartta ja esimerkiksi toimittajien tietoja on alun perin kopioitu toiselta yhtiöltä, joka kuuluu konserniin. Tämä yhtiö kuitenkin ei kuulu, joten sisäisiksi eriksi kirjatut erät pitää nyt korjata. Toimittajien ja asiakkaiden takana on tietoja, jotka ohjaavat niille tehtyjä kirjauksia. Esimerkiksi toimittajan kirjausryhmä voi olla konserni tai yleinen ja tämä vaikuttaa siihen, meneekö toimittajalle kirjattu lasku, maksu tai muu tapahtuma tavallisiin ostovelkoihin vai konsernin sisäisiin ostovelkoihin. Ensi vuoden tilinpäätöstä ajatellen, toimittajat ja asiakkaat, joiden kirjausryhmänä on konserni olisi hyvä muuttaa yleisiin. Nyt siirsin vain tilien saldot oikeaan paikkaan.

Viikkoanalyysi

Viime viikon viikkoanalyysin pohdinnoista on selkeästi ollut hyötyä jo nyt, vaikka aiheen työstäminen jatkuukin. Olosuhteet ja tilanne eivät juurikaan ole muuttuneet, mutta oma olo työpäivän jälkeen on ollut vähemmän väsynyt ja olen myös nukkunut paremmin. Tällä viikolla keskittin huomion työn tauottamiseen. En ole aiemmin juurikaan kiinnittänyt huomiota esimerkiksi lounastauon pituuteen, vaikka se on lakiin ja työehtosopimukseenkin kirjattu. Viime viikon aikana huomasin, että ilman kellotusta se jäisi useimmiten liian lyhyeksi, joten jonkinlainen ajanotto jää todennäköisesti käyttöön.

Taukojen tarve on yksilöllistä ja jokaisen olisi hyvä oppia tunnistamaan itsestään merkkejä, joista tietää olevansa tauon tarpeessa. Näitä merkkejä voi olla esimerkiksi aloitekyvyn heikkeneminen, keskittymisen herpaantuminen tai työtehtävien priorisoinnin vaikeutuminen. Myös muisti voi tuntua takkuilevan ja pikku asiat saattavat ärsyttää tarpeettoman paljon. Työn oikeanlainen tauottaminen lisää työn tehokkuutta ja vaikuttaa positiivisesti tarkkavaisuuteen ja vireystilaan. (Boijer-Spoof Heikinheimo & Ilmivalta 2022, 48 % - 50 %). Vireystilaan vaikuttaa myös oma luonnollinen rytmi (Huotilainen 2021, 32% - 34%.)

Olen huomannut oman vireystilani olevan korkeimmillaan aamulla, enkä tunne tarvitsevani taukoja aamupäivällä ennen lounasta. Iltapäivällä vireystila laskee selvästi, joten voisi olla järkevää ajoittaa kahvitauot iltapäivään. Työpaikan ohjeistuksessa mainitaan, että työpäivään kuuluu kaksi noin viidentoista minuutin taukoa, jotka ovat työaikaa. Aiemmin en ole juurikaan pitänyt taukoja lounaan lisäksi, joten ajattelin ensi viikolla kokeilla tauon laittamista kalenteriin. Kalenteri on muutenkin taustalla auki koko ajan ja tauolle voi olla helpompi lähteä, kun se lukee muistutuksena kalenterissa.

Hyvän tauon ei tarvitse olla pitkä, mutta sen tulisi sisältää jotain selvästi työstä eroavaa. Esimerkiksi toimistotyössä, jossa iso osa päivästä kuluu istuen, taukoliikunta tekisi hyvää. Liike nostaa vi-

reystilaa ja aktivoi useita aivojen eri osia. Liikunta myös lisää verenkiertoa koko kehossa, myös aivoissa. Verenkierto kuljettaa aivoihin esimerkiksi happea ja glukoosia, joita aivot tarvitsevat (Boijer-Spoof Heikinheimo & Ilmivalta 2022, 49 % - 50 %). Tällä viikolla olen lounastauolla käynyt ulkoilemassa koiran kanssa. Nämä lyhyet noin vartin mittaiset kävelyt ovat tuntuneet helpottavan tauon jälkeen töihin palaamista ja tätä tapaa aion jatkaa mahdollisuuksien mukaan tulevaisuudessakin. Varsinainen taukojumppa tuntuu vieraalta ajatukselta, mutta se olisi varmasti kokeilemisen arvoista.

Palautumisen kannalta taukojen lisäksi tärkeää on työstä irrottautuminen ja vapaa-ajan ja työajan erottaminen. Etätöissä raja hämärtyy helposti. Työpiste kotona on parasta sijoittaa erilleen muusta elämästä ja ainakin jonkin muualle kuin makuuhuoneeseen ja esimerkiksi työhön liittyvät paperit on hyvä siivota pois näkösalta päivän päätteeksi. Mielen ja ajatusten irrottamista töistä voi auttaa myös jonkinlainen rituaali työpäivän lopuksi. Fyysiseltä työpaikalta kotiin siirtymisessä tallainen rituaali toteutuu luonnostaan, etätöissä tätä ei ole, joten on keksittävä jotain muuta. (Boijer-Spoof Heikinheimo & Ilmivalta 2022, 52 % - 54 %; Jaakkola 2020, 79 % -80 %).

Oma työpisteeni tällä hetkellä sijaitsee yhtenäisen keittiö-olohuoneen nurkassa. Tämä paikka ei ehkä ole kaikista ideaalein, mutta juuri nyt sitä ei saa sijoitettua muualle. Sähköisten kirjanpito- ja arkistointijärjestelmien ansiosta työpapereita ei onneksi ole, mutta omia töihin liittyviä muistiinpanoja on usein auki pöydällä. Nämä voisi jatkossa laittaa päivän päättyessä sivuun. Tämä tapa voisi auttaa sitä, etteivät työasiat hyppäisi mieleen vapaa-ajalla. Työpäivän päättymisen jälkeinen siirtymä työajasta vapaa-aikaan ei ole omalla kohdallani selkeä ja tätä asiaa täytyy vielä miettiä ja etsiä tapoja, jotka sopivat omaan arkeen.

Toisella seurantaviikolla kirjoitin ottaneeni käyttöön tavat kirjoittaa muistettavia asioita ja tehtäviä ylös. Viime viikolla otin tähän tarkoitukseen käyttöön Todoist-sovelluksen. Sovelluksessa tehtävät voi kategorioida itselleen sopivalla tavalla ja niille voi asettaa määräpäiviä. Kategorioin tehtävät työhön, kouluun ja muihin. Aiempaan paperisen kalenterin sivuille kirjoitteluun verrattuna tämä toimii huomattavasti paremmin. Kaikki on yhdessä paikassa nähtävissä helposti, eivätkä ylös kirjatut asiat pääse enää hukkumaan kalenterin sivuille. Ylös kirjoittaminen auttaa selvästi siihen, ettei yksittäinen ajatus jää mieleen pyörimään ja vapaa-ajalla mieleen putkahtava työasia on helpompaa sivuuttaa, kun sen kirjoittaa muistiin.

Kahden viime viikon teemat ovat pyörineet vahvasti hyvinvoinnin ympärillä. Mietin ensin voinko kirjoittaa aiheesta näinkin paljon, mutta pidän aihetta erittäin tärkeänä osana ammatillista kehitystä. Tältä ja viimeviikolta on kertynyt paljon ajatuksia muutoksista, joita haluan omaan arkeen tehdä. Kaikista niistä en ole tässä kirjoittanut vaan valikoin tärkeimpiä ja olennaisimpia. Edistystä on jo tapahtunut jonkin verran, mutta kuten totesin viime viikollakin, edessä on vielä pitkä matka. Iso askel

on otettu jo siinä, kun olen tiedostanut, että omat tavat, tottumukset ja ajatusmallit tarvitsevat muutosta.

3.7 Viikko 45, seurantaviikko 7

Maanantai 7.11.2022

Sain lähetettyä tänään kahden yhtiön raportit asiakkaalle. Tänään tavallaan uutena aiheena vastaan tuli sisäisten edelleenlaskutuksen arvonlisävero. En ehtinyt perehtyä aiheeseen tarkemmin vaan tein kirjaukset vain ohjeiden mukaan. Konsernin sisäisiä laskuja olen käsitellyt aiemminkin, mutta aina aiemmin olen joutunut kysymään neuvoja näihin liittyen. Tällä viikolla raportoinnin yhteydessä näitä tulee varmasti lisää, joten yritän perehtyä niihin paremmin.

Tiistai 8.11.2022

Tänäänkin sain parin yhtiön raportit eteenpäin. Tänäänkin käsittelyssä on ollut useamman yhtiön kohdalla edelleenlaskutuksia. Nämä laskut myyvän yrityksen päässä asiakas kirjaa itse ja ostajan puolelta lasku menee ostoreskontran kautta kirjanpitoon. Myyntilaskulta kirjaus menee tilille 1733 konsernisiirtosaamisiin. Tuo tili ei ehkä ole täysin oikea paikka, mutta se toimii tavallaan välitilinä. Tältä tililtä kirjaukset pitää oikaista kuukausiraportoinnin yhteydessä. Suurin osa edelleenlaskutettavista kuluista tämän asiakkaan kohdalla tulee sellaisissa tilanteissa, jossa yritys maksaa laskuja toisen yrityksen puolesta. Asiakas merkkää myyntilaskulle toimittajan ja laskun, jota edelleenlaskutus koskee ja tämän mukaan me oikaisemme alkuperäiseltä laskulta kirjattuja kuluja.

Keskiviikko ja torstai 9. ja 10.11.2022

Keskiviikko ja torstai kuluivat urakoidessa kuukausiraportointeja valmiiksi. Molemmat päivät venyivät pitkiksi ilman taukoja. Huomaan, että nyt tallainen venyminen saa mielen ja energiatason matalaksi, vaikka niin sanotussa normaalitilanteessa satunnaiset pitkät päivät eivät haittaisi.

Raportoinnin loppuvaiheessa paljon ylimääräistä aikaa vie tulosten pdf-tiedostoiksi tulostaminen. Tuloksia ei voi suoraan tulostaa, vaan ne pitää tulostuksen esikatselun asetuksista kääntää vaakasuuntaisiksi. Jos tulokset tulostaa normaalisti pystysuuntaisina, kaikki sarakkeet eivät mahdu sivulle vierekkäin ja asettelu näyttää typerältä. Aion ottaa selvää, voiko tulostusasettelua muuttaa tai saako asetuksia pysyvästi muutettua niin, ettei asetuksia tarvitse itse vaihtaa joka kerta erikseen.

Raportoinnin loppuvaiheessa tarkistetaan myös osto- ja myyntireskontrien saldot. Tätä varten kirjanpitojärjestelmään on rakennettu raportti, johon on lisätty osto- ja myyntisaatavien tilit, jolloin saldot on helppo tarkistaa. Yhdellä yhtiöllä tähän raporttiin oli lisätty myös pankkitilien kirjanpidon tilit ja taseen vastaavaa ja vastattavaa saldot, koska nämäkin ovat kohtia, joita erikseen tarkistetaan.

Seuraavan kuun raportoinnissa toivottavasti on hieman vähemmän kiire ja nuo lisäykset voisi eh-
tiessä tehdä muillekin yhtiöille.

Perjantai 11.11.2022

Perjantain työpäivän lopetin aiemmin keskiviikkona ja torstaina kertyneiden tuntien ansiosta. Tä-
män päivän käytin alv-kirjauksiin ja alv-ilmoituksiin. Parin yhtiön raporttien viimeistely ja lähettämi-
nen jää vielä ensi viikolle.

Viikkoanalyysi

Keskityn tässä viikkoanalyysissä tällä viikolla uutena asiana tulleeeseen edelleenlaskutuksen arvon-
lisäveroon. Asiakas A:lla edelleenlaskutuksia tulee, kun laskulla on kahden eri yhtiön kuluja ja
lasku maksetaan kokonaisuudessaan toiselta näistä ja maksaja sitten edelleenlaskuttaa toisen yh-
tiön osan. Käsittelen aihetta pääasiassa niin sanotun välikäden kannalta, eli sen yhtiön, joka mak-
saa alkuperäisen laskun ja tekee edelleenlaskutuksen,

Kulujen edelleenveloitus voi olla niin sanotusti aito edelleenveloitus tai epäaito. Aidosta edelleen
veloituksesta puhuttaessa tarkoitetaan tilannetta, jossa on maksettu toiselle yritykselle kuuluvia ku-
luja ja nämä edelleenlaskutetaan yritykseltä, jolle ne todellisuudessa kuuluvat. Tällaisessa tilan-
teessa lasku voitaisiin pyytää myös lopulliselle maksajalle. Epäaito edelleenveloitus tarkoittaa
omien kulujen laskuttamista toiselta yritykseltä (Rintala 2021). Aidon ja epäaidon edelleenveloituk-
sen raja on ehkä hieman hämärä, mutta ymmärtääkseni tässä asiakkuudessa kyseessä on lähes
aina aidosta edelleenveloituksesta.

Aito edelleenveloitus on aina normaali tavaran tai palvelun myynti arvonlisäveron kannalta. Edel-
leenlaskutus tulee lähtökohtaisesti tehdä alkuperäisellä verokannalla. Jos laskulle lisätään edel-
leenveloituksessa laskutuspalkkio, se on osa verollista myyntiä ja verokanta on sama kuin edel-
leenlaskutettavien kulujen. Jos edelleenlaskutettavia kuluja on useammalla verokannalla, myös
laskutuspalkkio tulisi jakaa verokannoille suhteessa kuluihin (Rintala 2021; Verohallinto 2019).
Asiakas A ei käytä edelleenveloituksissa laskutuspalkkioita, joten tämän suhteen päästään hel-
polla. Muistelen, että verokantaa on joskus jouduttu korjaamaan, joten tähän on varmasti hyvä kiin-
nittää huomiota jatkossa.

Jos alkuperäinen myyjä ei ole arvonlisäverovelvollinen, mutta edelleenlaskuttava yhtiö on, edel-
leenlaskutus pitäisi tehdä verollisena. Jos edelleenlaskuttava yritys ei ole arvonlisäverovelvollinen,
se ei voi lisätä edelleenveloitettaviin kuluihin arvonlisäveroa, vaikka alkuperäinen lasku olisi verolli-
nen. Tällaisessa tilanteessa edelleenlaskuttava yritys tai lopullinen maksaja eivät kumpikaan voi
tehdä vähennystä alkuperäisen laskun arvonlisäverosta. (Rintala 2021; Verohallinto 2019).

Aitoa edelleenveloitusta ei kirjata yrityksen liikevaihtoon, eli myynnin tileille. Edelleenlaskutettavat kulut ensimmäisen maksajan kirjanpidossa voidaan alkuperäiseltä laskulta kirjata kulutileille ja edelleenveloitus kirjataan oikaisemaan samoja kulutilejä. Vaihtoehtoinen tapa on kirjata kulut taaseeseen saatavaksi siltä yritykseltä, jolta kulut lopulta laskutetaan. Edelleenlaskuttavan yhtiön kirjanpidossa arvonlisäveroa käsitellään normaalisti ostojen vähennettävänä verona ja myynnin maksettavana verona. Vaihtoehtoinen tapa on kirjata edelleenlaskutukselta arvonlisäveron osuus oikaisemaan vähennettävää veroa. Kummallakin tavalla vaikutus kuukauden lopulliseen maksettavaan tai palautettavaan arvonlisäveroon on sama. (Rintala 2021).

Meidän käytäntömme on kirjata alkuperäiseltä laskulta kulut normaalisti kulutileille ja lopulta myyntilaskulta oikaista näitä tilejä. Välikäden, edelleenlaskuttavan yrityksen, kirjanpidossa sekä kulujen että arvonlisäveron osalta edelleenveloituksen vaikutuksen pitäisi olla plus miinus nolla, kun laskutuspalkkioita ei käytetä. Ostolaskulta kirjataan kulut ja arvonlisävero, mutta ne tavallaan nollataan myyntilaskun kirjauksilla. Lopullisen maksajan kirjanpidossa edelleenlaskutettavia kuluja ja arvonlisäveroa käsitellään aivan normaalin ostolaskun tapaan. En ole täysin varma, onko välitilinä käyttämämme konsernisiirtosaamiset aivan oikea paikka tälle, mutta se toimii. Koko aihe tuntuu nyt suhteellisen yksinkertaiselta ja tavallaan itsestään selvältä, mutta on vielä viikon alussa tunne ei ollut tämä, joten perehtymisestä aiheeseen on varmaankin ollut hyötyä.

3.8 Viikko 46, seurantaviikko 8

Tämän viikon tavoitteina on saada vihdoinkin viimeisetkin syyskuun raportit lähetettyä ja aloitettua lokakuun raportointi reippaalla tahdilla, jotta aikataulua saataisiin kurottua kiinni edes vähän. Maanantaina on myös koulutus konsernitilinpäätökseen liittyen. Tämä ei ole minulle nyt välttämätön tai ajankohtainen, koska en tänä vuonna osallistu konsernitilinpäätöksen laatimiseen. Aion kuitenkin osallistua koulutukseen nyt kun siihen on mahdollisuus ja toivon saavani siitä irti jotain hyödyllistä tulevaisuutta ajatellen.

Tällä viimeisellä seurantaviikolla ajattelin vielä työhyvinvoinnin teemaan liittyen tehdä arviointia ja listaa voimavaroja kuluttavista ja niitä lisäävistä tekijöistä. Uskon, että kun nämä tekijät ovat tiedossa, niihin on helpompaa vaikuttaa.

Maanantai 14.11.2022

Tälle päivälle olimme tiimin kesken sopineet toimistopäivän. Lähes koko päivä meni konsernitilinpäätökseen liittyvään koulutukseen. Koulutuksessa käytiin läpi enemmänkin erityiskysymyksiä, kuin perusasioita. Koulutus tuntui ehkä jopa hieman hyödyttömältä, koska osaamista konsernitilinpäätöksen perusasioistakaan ei vielä juurikaan ole. Tästä olisi saanut paljon enemmän irti, jos perusasiat olisivat paremmin hallussa.

Aloitin työt tammikuussa ja siitä asti olen tehnyt työt lähes kokonaan etänä. Muutaman toimistopäivän aikana olen huomannut, että kotona samassa ajassa saa huomattavasti enemmän aikaan. Toimistolla ollessa työhön tulee luonnollisesti enemmän katkoksia kuin kotona. Olen huomannut myös, että kotona haasteena ollut taukojen pitämättömyys ei toimistolla ole ongelma ollenkaan. Kahvi- ja lounastauoille on paljon helpompaa lähteä työkavereiden kanssa.

Tiistai 15.11.2022

Tänään sain vihdoinkin lähetettyä viimeisetkin syyskuun raportit ja pääsin aloittamaan lokakuun raportointia. Aloitin prioriteettilistalla korkeimmalla olevien yhtiöiden myyntien kirjaamisella ja maksutapatäsmäytyksillä. Parin pienemmän yhtiön maksutapatäsmäytykset sain tehtyä kokonaan ja lähetettyä eteenpäin. Yhden isomman yhtiön osalta parin kustannuspaikan täsmäytykset jäivät vielä kesken. Maksutapatäsmäytyksillä eniten aikaa kuluu korttimaksujen täsmäyttämiseen. Kuukauden päättyessä osa korttimaksujen tilityksistä on vasta tulossa maksupäätteen toimittajalta. Näiden seuraavan kuun puolella tulevien tilitysten kuuluu näkyä saamisina taseella, mutta toisinaan on hankala selvittää, paljonko tilityksiä täsmäytettävältä kuukaudelta on vielä tulematta.

Keskiviikko 16.11.2022

Tämän päivän työpäivä kului eilen kesken jääneen maksutapatäsmäytyksen viimeistelyyn. Sain yhden priorisoitavan yhtiön raportoinnin lokakuulta kokonaan valmiiksi. Tämä yhtiö on kohtalaisen pieni ja selkeä. Jäljellä oli enää ostolaskujen jaksotus ja alv-kirjaus ennen raporttien tarkistusta ja lähetystä. Lisäksi tein asiakkaan pyynnöstä luottotappiokirjauksia. Jouduin selvittämään, tehdäänkö kirjaukset arvonlisäverollisena vai ilman sitä ja mitä tiliä näihin ylipäänsä käytetään.

Torstai 17.11.2022

Käytin tämän päivän palkkojen kirjaamiseen. Palkanlaskennasta kirjauksiin tarvittava materiaali toimitetaan meille csv-tiedostona, joka ideaalilanteessa pitäisi saada vietyä sellaisenaan kirjanpitoon. Nyt näin ei kuitenkaan vielä ole, vaan materiaalissa on usein korjattavaa. Useimmiten korjattavaa on vain kuvauksissa. Aikaa säästyisi, jos mitään korjattavaa ei olisi. Nyt palkkamateriaaleissa oli joitakin puutteita. Esimerkiksi kustannuspaikoista puuttui tietoja ja muutaman yhtiön lomapalkkavarauksen materiaali puuttui kokonaan. Palkanlaskennassa onneksi ollaan nopeita korjamaan tällaisia pieniä virheitä ja sain puuttuvat materiaalit tämän saman päivän aikana ja kaikki palkat kirjattua.

Perjantai 18.11.2022

Tänään kirjasin myyntejä ja varaston muutoksia niille yhtiöille, joilta kirjaukset vielä puuttuivat. Näissä enää harvemmin tulee vastaan mitään outoa, vaan kirjaukset sujuvat useimmiten rutiinilla. Koko viikko on taas tuntunut kohtalaisen kuormittavalta ja halusin perjantaille ennen viikonloppua valita sellaisia työtehtäviä, jotka ovat selviä eivätkä vaadi suurta ponnistelua tai uuden opettelua.

Viikkoanalyysi

Maanantain konsernitilinpäätöstä koskevasta koulutuksesta mieleen jäi himmeästi tytär- ja osakkuusyhtiöiden määritelmiä. Näihin en ole juurikaan aiemmin perehtynyt. Kirjanpitolain (1997/1336) 1 luvun 6 §:n mukaan konsernin muodostaa emoyritys ja sen tytäryritykset, joihin emolla on määräysvalta. Määräysvalta muodostuu, kun emoyrityksellä on enemmän kuin 50 % tytäryrityksen osakkeiden tuottamasta äänimäärästä. Määräysvalta muodostuu myös silloin, jos emoyrityksellä on oikeus nimittää tai erottaa enemmistö tytäryrityksen hallituksen jäsenistä. Määräysvalta voi syntyä myös välillisesti. Emolla voi olla siis yhdessä yhden tai useamman tytäryrityksen kanssa määräysvalta toiseen tytäryritykseen (Kirjanpitolaki 1:5 §).

Jos yrityksellä on 20 % - 50 % osakkeiden tuottamasta äänimäärästä, puhutaan osakkuusyrytyksestä. Osakkuusyrytyssuhde voi syntyä myös vaikka omistus olisi pienempi kuin 20 %, jos yrityksellä on merkittävä määräysvalta toiseen yritykseen. Osakkuusyrytykset eivät kuulu konserniin (Kirjanpitolaki 1:8 §). Konsernitilinpäätöstä laadittaessa yhdistellään kaikkien konserniin kuuluvien yhtiöiden tilinpäätökset. Osakkuusyrytyksistä konsernitilinpäätökseen yhdistellään omistusosuutta vastaava määrä tuloksesta ja oman pääoman muutoksesta (Kirjanpitolaki 6:2 §, 6:12 §). Tänä vuonna en osallistu konsernitilinpäätöksen laatimiseen, joten en nyt käytä enempää aikaa aiheeseen perehtymiseen. Ensi vuonna se kuitenkin todennäköisesti on edessä ja uskon, että osaamisen kerääminen sitä silmällä pitäen on hyvä aloittaa jo varhain. Osakkuusyrytyksen ja tytäryrityksen määrittelyn ymmärtäminen myös helpottaa kirjanpidon tekemistä.

Keskiviikkona kirjasin asiakkaan pyynnöstä alas vanhoja myyntisaamisia. Kirjanpitolain 5 luvun 2 §:n mukaan saamiset tulee taseessa arvostaa nimellisarvoon tai todennäköiseen arvoon, mikäli todennäköinen arvo on nimellisarvoa pienempi. Tällä perusteella myyntisaamiset, joista ei todennäköisesti saada maksua, tulee alaskirjata luottotappiona. Myyntisaamisten arvonaleneminen on elinkeinoverotuksessa vähennyskelpoinen kulu. Myös alaskirjattavaan myyntisaamiseen liittyvä arvonalisävero saadaan vähentää. Arvonlisäveroa ei voi vähentää, jos myyntisaaminen on alun perinkin ollut verotonta. (Elinkeinoverolaki 1968/360 17 §; Arvonlisäverolaki 1993/1501 78 §). Tässä tapauksessa saamiset olivat yli 24 kuukautta vanhoja ja asiakas on tuloksetta yrittänyt periä niitä, joten luottotappion kirjaaminen oli mielestäni oikea ratkaisu.

Kuten viikon alussa mainitsin, listasin tällä viikolla voimavaroja vähentäviä ja lisääviä tekijöitä. Yhtenä isoimpana kuormitusta lisäävänä tekijänä nousi työpäivän pirstaleisuus. Olen kirjoittanut jo aiemminkin siitä, kuinka kuormittavaa monen asian yhtä aikaa hoitaminen voi olla ja tällä viikolla tämä on taas jollain tapaa korostunut. Vaikka tällä viikolla olen saanut paljon aikaan, ongelmana on ollut työtehtävästä toiseen hyppiminen ja keskittymisen vaikeus. Tehtävien listaaminen, josta olen myös kirjoittanut aiemmin, on helpottanut tätä, mutta vielä on varaa parantaa. Tällä viikolla huomasin, että sähköpostiin tulevat ilmoitukset vaikeuttavat keskittymistä merkittävästi. Tähän asti olen pitänyt auki omaa sähköpostia sekä yhteistä postilaatikkoo omilla välilehdillään koko ajan. Kun jompaankumpaan postilaatikkoon tipahtaa viesti, olen reagoinut näihin yleensä heti. Tämä tietysti keskeyttää sen hetkisen työtehtävän ja tehtävään palaaminen on välillä vaikeaa.

Rick Pastoor ehdottaa kirjassaan *Grip* toimintatapaa, jossa kalenterista varataan kolme puolen tunnin pätkää sähköpostin hoitamiseen. Nämä puolituntiset jaetaan päivälle niin, että yksi pätkä on heti aamulla, toinen ennen lounastaukoa tai heti sen jälkeen ja viimeinen työpäivän lopussa. Tällä tavalla näkee, paljonko aikaa sähköpostiin todellisuudessa kuluu ja muun ajan sen voi pitää kiinni ja keskittyä täysin muihin tehtäviin. Tapa kuulostaa järkevältä ja uskon siitä olevan hyötyä. Kun sähköpostin pitää kiinni, se ei aiheuta ylimääräisiä katkoja työhön. Asiakkaatkaan tuskin odottavat, että viesteihin reagoidaan välittömästi ja tiedän heidän soittavan oikeasti kiireellisissä asioissa.

Tärkeimmäksi voimavaroja lisääväksi tekijäksi nousi työyhteisö ja työkavereiden tuki. Kotona yksin puurtaessa vaikeat asiat ja vastoinkäymiset tuntuvat suuremmilta kuin silloin, jos ne jakaa jonkun kanssa. Viime aikoina, erityisesti kiireisimpinä päivinä ja viikkoina, työ on tuntunut aika yksinäiseltä ja etätyö on myös korostanut tätä. Töissä on tullut vastaan paljon uusia asioita, joita olen selvittänyt yksin ja välillä nämä ovat tuntuneet ylivoimaisilta. Tiimissämme on kuitenkin paljon osaamista ja jos tuollaisina hetkinä muistaisi ja ymmärtäisi kysyä apua, asiat helpottuisivat varmasti. Toimistopäivinä olen huomannut, että kynnys kysyä neuvoa on pienempi, kun on samassa tilassa muiden kanssa kuin etänä. Tähän asti olen vältellyt toimistopäiviä, mutta voisi olla hyvä ottaa tavaksi käydä toimistolla useammin ja säännöllisemmin.

4 Pohdinta

Kahdeksan seurantaviikkoa on tuntunut todella pitkältä ajalta tässä kiireessä. Opinnäytetyöprosessin aikana oma motivaatio tipahti, eikä lopputulos ole täysin sellainen kuin suunnittelin. Kiire, stressi ja tiukat aikataulut töissä ovat heikentäneet suoritusta ja uskon, että toisenlaisessa tilanteessa päiväkirjamerkintöjen ja viikkoanalyysien kirjoittamisesta olisi voinut saada irti enemmän. Koen kuitenkin oppineeni ja kehittyneeni opinnäytetyöprosessin aikana merkittävästi yllättävillä osa-alueilla.

Opinnäytetyötä suunnitellessa keväällä olin valinnut seurantaviikkojen teemoiksi lähinnä substanssiosaamiseen liittyviä aiheita. Kävi kuitenkin niin, että lähes kaikki noista teemoista tulivat eteen jo kesällä, keväisen suunnitteluvaiheen ja syksyllä alkaneiden seurantaviikkojen välissä. Syksyllä löysin itseni tilanteesta, jossa teemat eivät enää olleet selvillä ja se mielestäni myös näkyy opinnäytetyössä punaisen langan puuttumisena. Jos olisin ollut kesällä hieman viisaampi ja uhrannut hetken aikaa teemojen uudelleen suunnitteluun, syksy olisi ollut helpompi.

Seurantaviikot alkoivat keskellä kiireistä tilinpäätöstä ja jo ensimmäisten viikkojen aikana huomasin, ettei töiden ja opinnäytetyön yhdistämisestä tule helppoa. Vielä keväällä en tiennyt, että oma roolini tässä tilinpäätöksessä olisi niin suuri kuin se nyt oli. Keväällä suunnitelma oli, että osallistuisin siihen pienemmässä roolissa, mutta henkilöstömuutosten vuoksi ajauduimme tilanteeseen, jossa minä ja yksi kokeneempi kollega teimme suurehkon konsernin yhtiöiden tilinpäätökset kahdestaan tiukassa aikataulussa ja esimerkiksi ylityötunteja kertyi aika paljon. Tilinpäätöksestä olisi saanut hyvää materiaalia ja hyviä teemoja seurantaviikoille, mutta koin tärkeämmäksi priorisoida oman hyvinvoinnin ja tiputin opinnäytetyön kiireisimmiltä viikoilta pois. Koen tämän oman hyvinvoinnin priorisoinnin olleen opinnäytetyön tärkein oivallus ja käytin useammankin viikkoanalyysin työhyvinvointiin liittyviin teemoihin.

Suunnitteluvaiheessa en ajatellut kirjoittavani työhyvinvoinnin teemoista ollenkaan. Kuten aiemmin mainitsin, lähes kaikki suunnittelemani teemat olivat substanssiosaamiseen liittyviä. Päädyin kuitenkin kirjoittamaan hyvinvoinnista toisella, viidennellä, kuudennella ja hieman myös kahdeksannella viikolla. Toisella seurantaviikolla keskityin enemmän työn tehostamiseen hyvinvoinnin kautta ja viidennestä viikosta alkaen puhtaasti hyvinvointiin ilman tehokkuuden tavoittelua. Viidennen viikon aikana ymmärsin tärkeitä asioita, joita en vielä toisella viikolla ollut oivaltanut; työhyvinvointia ja työn ulkopuolista hyvinvointia ei voi erottaa toisistaan, eikä työntekijänä voi loputtomiin olla tehokas, jos hyvinvointi on jatkuvasti vaakalaudalla.

Tärkeitä huomioita hyvinvoinnin teemaan liittyen ovat olleet palautumisen tärkeys sekä omien stressinhallintataitojen heikkous. Seurantaviikkojen aikana löysin hyviä tapoja, joiden avulla ajanhallinta on helpottunut ja sitä kautta hallinnan tunne kokonaisuudessaan on kasvanut ja auttanut vähentämään stressiä ja kuormitusta. Merkittävin käyttöönottamani tapa on ollut tehtävien listaaminen. Aluksi tein tätä perinteisesti paperille, mutta myöhemmin löysin tähän tarkoitukseen sovelluksen. Hoidettavien asioiden listaaminen auttaa muistamaan ne ja helpottaa ajankäytön suunnittelua.

Palautumisen kannalta merkittävää oli kuudennella viikolla tekemäni huomiot työn taukojen merkityksestä. Tätä viikkoa ennen olin pitänyt esimerkiksi lounastauot lähes joka päivä liian lyhyinä ja jättänyt muut tauot kokonaan pitämättä. Työn mielekkyys ja innostavuus on alkanut palautua kaikkien seurantaviikkojen aikana tekemiäni huomioiden ja niiden pohjalta tekemiäni muutosten myötä. Uskon, että olen nyt laittanut alulle sellaisen muutoksen omista tavoista ja asenteista, josta on hyötyä vielä pitkälle tulevaisuuteen.

Substanssiosaamisen kehitys jäi vähäisemmäksi kuin olisin toivonut, mutta tälläkin saralla kehitystä on tapahtunut, vaikkakin ehkä enemmän seurantaviikkojen ulkopuolella kuin niiden aikana. Koen tämän työn ja alan olevan sellainen, jossa kehitystä tapahtuu koko ajan, osittain huomaamattakin. Kehittyminen ja uuden oppiminen on myös äärimmäisen tärkeää, jos haluaa pysyä ajan tasalla ja tarjota asiakkaille parasta mahdollista palvelua.

Suunnitteluvaiheessa en tiennyt, kuinka nopeasti joudun tai pääsen ottamaan haltuun Asiakas A:n kuukausiraportointia. Tämäkin tapahtui suunnitteluvaiheen ja seurantaviikkojen välissä. Alkuperäinen suunnitelma oli, että perehdyn raportointiin pikkuhiljaa pieni osio kerrallaan. Henkilöstömuutokset aiheuttivat muutoksia tähänkin suunnitelmaan. Esimerkiksi kesän aikana kehitystä tapahtui huomasti ja kesä-heinäkuultakin opinnäytetyöhön olisi voinut saada hyvää materiaalia. Luulen, etten itse edes huomaa kaikkea kehitystä, koska työ on ollut varsin hektistä jo pidemmän aikaa. Työn ohessa kehitystä tapahtuu kuitenkin huomaamatta varmaankin päivittäin.

Ennen tätä syksyä en ollut tehnyt tilinpäätöksiä ollenkaan. Tilinpäätökset aloitimme tekemällä taseerittelyt, joiden myötä ymmärrys taseen tileistä ja niiden sisällöstä kehittyi huomattavasti. Ensimmäisen viikon teemaksi valitsin henkilösivukulutäsmäytyksen, koska se oli kokonaan uusi asia ja tuntui aluksi melko vaikealta. Koen aiheeseen perehtymisestä olleen hyötyä ja uskon nyt seuraavassa tilinpäätöksessä sivukulujen täsmäämisen sujuvan helpommin ja nopeammin. En ollut aiemmin myöskään täyttänyt veroilmoituksia, joten tämä asia tuli vastaan aivan uutena ja perehdyin asiaan seurantaviikolla kolme.

Pääsin opinnäytetyön aikana ensimmäistä kertaa mukaan myös tilintarkastusprosessiin. Tilintarkastajien kysymyksiin vastaaminen oli välillä haastavaa, mutta koen että se on myös edistänyt kehitystä ja parantanut omaa ymmärrystäni asiakkaan kirjanpitoon liittyvistä asioista. Joihinkin kysymyksiin vastauksia joutui selvittämään paljonkin ja joistakin aiheista tuli kysymyksiä useamman yhtiön kohdalla, eli samaan kysymykseen joutui vastaamaan useamman kerran. Etenkin nämä aiheet jäivät mieleen hyvin. Tilinpäätös ja tilintarkastus myös lisäsivät uskoa omaan osaamiseen ja huomasi itsevarmuuden lisääntyvän. Itsevarmuuden myötä kysymyksiin vastaamisesta on tullut sujuvampaa.

Kaiken kaikkiaan päiväkirjaopinnäytetyön kirjoittaminen on ollut opettavainen kokemus, vaikka se ei sujunut suunnitelman mukaan. Viikkoanalyysien kirjoittaminen on tuntunut välillä raskaalta, mutta niistä on ollut paljon hyötyä töissä. Suunnitteluvaiheessa ajattelin tärkeimpien oppien tulevan substanssiosaamisen puolelta, mutta kuten jo aiemmin kirjoitin, opinnäytetyön aikana tärkeimmäksi teemaksi nousi hyvinvointi. Tulevaisuudessa tulen varmasti hyödyntämään ja jalostamaan seurantaviikkojen aikana löytämiäni toimintamalleja ja tapoja ja uskon näistä olevan hyötyä koko työuraa ajatellen.

Substanssiosaamisen puolellakin kehitystä tapahtui paljon, mutta kirjanpidon työskentelykenttä on laaja ja kehittymisen mahdollisuudet eivät varmaan koskaan lopu. Uskon, että olen saanut kerättyä paljon hyvää perusosaamista etenkin työn ohessa oppimalla. Tämän perusosaamisen pohjalta osaamista on hyvä syventää ja monipuolistaa. Vaikka kehitystä on tapahtunut, en koe saavuttaneeni itselleni asettamiani tavoitteita osaamisen kehityksessä, enkä ole täysin tyytyväinen opinnäytetyöhön ja sen sisältöön. Suurimmaksi osaksi oman motivaation ja jaksamisen puutteen ja hieman myös töiden ja muun elämän kiireisyyden vuoksi päiväkirjamerkinnot ja viikkoanalyysit jäivät lyhyehköiksi ja pinnallisiksi. Samoista syistä opinnäytetyön vaikutus ja merkitys osaamisen kehityksessä jäi toivottua vähäisemmäksi.

Lähteet

Boijer-Spoof Heikinheimo, K. ja Ilmivalta, R. Etätyön hyvinvointiopas. Bazar kustannus. E-kirja.

Jaakkola, J. 2020. Väkevä työelämä. Tammi. E-kirja.

Kirjanpitolaki 1997/1336.

Laki elinkeinotulon verottamisesta. 1968/360. Luettavissa: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1968/19680360>. Luettu 9.10.2022

Huutilainen, M. ja Moisala, M. 2018. Keskittymiskyvyn elvytysopas. Tuuma kustannus. E-kirja.

Huutilainen, M. 2021. Aivosi tarvitsevat tauon. Tuuma kustannus. E-kirja.

Manka, M. ja Manka, M. 2016. Työhyvinvointi. Talentum Media. E-kirja.

Pastoor, R. 2022. Grip – Miten hallitset viikkoasi, vuottasi, elämäsi. Atena Kustannus Oy. E-kirja.

Rintala, H. 2021. 12.8.2021. Kulujen edelleenveloitus arvonlisäverotuksessa. Eduhouse-video. <https://app.eduhouse.fi/palvelu/koulutuskokonaisuudet/3469017-kulujen-edelleenveloitus-arvonlisaverotuksessa>. Katsottu 12.11.2022

Tapaturmavakuutuskeskus s.a. Työtapaturma- ja ammattitautivakuutus lyhyesti. Luettavissa: <https://www.tvk.fi/vakuuttaminen/vakuutuksesta-lyhyesti/>. Luettu 27.8.2022

Verohallinto 2021a. Sosiaalivakuutusmaksut. Luettavissa: https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/verot-ja-maksut/yritys_tyonantajana/sosiaalivakuutusmaksut/#tyoelakevakuutus. Luettu 27.7.2022

Verohallinto 2021b. Osakeyhtiön ja osuuskunnan tuloverotus. Luettavissa: <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/verot-ja-maksut/osakeyhtio-ja-osuuskunta/tuloverotus/>. Luettu 6.10.2022

Verohallinto 2021c. Poistot elinkeinoverotuksessa. Luettavissa: <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/102183/poistot-elinkeinoverotuksessa/#4.3-hyllypoisto>. Luettu 9.10.2022

Verohallinto 2021d. 62 Erittely varauksista, arvonmuutoksista ja kuluvan käyttöomaisuuden poistoista, täyttöohje. Luettavissa: <https://www.vero.fi/tietoa-verohallinnosta/yhteystiedot-ja-asiointi/lo-makkeet/tayttoohjeet/62-Erittely-varauksista-arvonmuutoksista-ja-kuluvan-kayttoomaisuuden-pois-toista-tayttoohje/> Luettu: 5.10.2022

Verohallinto 2022a. Veroilmoituksen täyttöohje – osakeyhtiö ja osuuskunta. Luettavissa: <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/verot-ja-maksut/osakeyhtio-ja-osuuskunta/ilmoittamisen-ohje/#Tuloverolaskelma>. Luettu 7.10.2022

Verohallinto 2022b. 12A Selvitys verotuksessa vähentämättä jätetyistä poistoista, täyttöohje. Luettavissa: <https://www.vero.fi/tietoa-verohallinnosta/yhteystiedot-ja-asiointi/lomakkeet/tayttoohjeet/12a-selvitys-verotuksessa-v%C3%A4hent%C3%A4m%C3%A4tt%C3%A4-j%C3%A4tetyist%C3%A4-poistoista-t%C3%A4ytt%C3%B6ohje/>. Luettu: 5.10.2022

Verohallinto 2019. Laskutusvaatimukset arvonlisäverotuksessa. Luettavissa: <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48090/laskutusvaatimukset-arvonlis%C3%A4verotuksessa/#10-kulujen-edelleenlaskutus>. Luettu 12.11.2022